

OKRESNÝ ÚRAD TRNAVA
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Kollárová 8, 91702 Trnava

Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. b) a § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 55 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa druhej časti zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **vydáva** podľa § 14 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Z Á V E R E Č N É   S T A N O V I S K O

z posúdenia strategického dokumentu

(OU-TT-OSZP2-2023/002403/Pu)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. *Názov*

Trnavský samosprávny kraj, štatutárny zástupca – Mgr. Jozef Viskupič, predseda TTSK

2. *Identifikačné číslo*

37 836 901

3. *Adresa sídla*

Starohájska 10, 917 01 Trnava

4. *Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa*

Mgr. Jozef Viskupič, predseda TTSK, Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, 917 01 Trnava, +421 33 5559 100, predseda@trnava-vuc.sk, <https://trnava-vuc.sk/zupan-ttsk/>

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030

2. Charakter

Posudzovaný strategický dokument, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030, predstavuje strednodobý programový dokument rozvoja Trnavského samosprávneho kraja. Jeho úlohou je stanovenie hlavných smerov rozvoja územia v rokoch 2023 až 2030.

Povinnosť spracovať takýto materiál vyplýva zo Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Návrhové obdobie PHRSR TTSK je 2023 – 2030.

Strategický dokument bol spracovaný v súlade s cieľmi a prioritami definovanými v strategickom dokumente „Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 – nové znenie. Tento dokument plní funkciu národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a v interakcii so záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie Trnavského samosprávneho kraja v zmysle §7 ods. 1 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Dokument PHRSR sa spracováva v zmysle uvedeného Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a tiež v súlade s Metodikou tvorby PHRSR v gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

PHRSR TTSK 2023 – 2030 predstavuje komplexný a zároveň interaktívny dokument spolu so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie.

Hlavným impulzom pre spracovanie predmetného strategického dokumentu bola potreba reagovať na spoločenské výzvy a príležitosti v oblasti zvyšovania kvality života a podnikateľského prostredia v období prebiehajúcich globalizačných zmien svetovej ekonomiky, klimatických zmien a tiež v období citeľných hospodárskych a spoločenských dopadov pandémie COVID-19. Zároveň bolo potrebné reagovať aj na mnohé medzinárodné dohody, ako napr. Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, Parížsku dohodu, EURópsku zelenú dohodu k dosiahnutiu klimatickej neutrality do roku 2050, Plán obnovy pre EURópu na riešenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu pandémie COVID-19, ako aj potrebu cieleniejšieho programovania rozvoja územia vzhľadom na nové programové obdobie 2021 – 2027, a to za účelom zvyšovania kvality života všetkých obyvateľov, návštevníkov, a ďalších socioekonomických subjektov pôsobiacich na území TTSK.

Riešeným územím pre spracovanie strategického dokumentu je územie Trnavského samosprávneho kraja. Trnavský samosprávny kraj sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenska. Administratívne sa člení na 7 okresov: Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava.

Rozlohou 4 146,3 km² (8,5 % z rozlohy SR) sa radí na predposledné miesto v rámci krajov SR. Najväčším okresom kraja je Dunajská Streda s rozlohou 1 074,6 km², najmenším je okres Hlohovec s rozlohou 267,2 km². Z 251 obcí v TTSK má štatút mesta 17 z nich (Dunajská

Streda, Gabčíkovo, Šamorín, Veľký Meder, Galanta, Sereď, Sládkovičovo, Hlohovec, Leopoldov, Piešťany, Vrbové, Senica, Šaštín-Stráže, Skalica, Holíč, Gbely a Trnava). Najväčší počet obcí je v okrese Dunajská Streda (67), najmenej v okrese Skalica (21). Najvyšší podiel mestského osídlenia má okres Skalica, najnižší podiel je v okrese Dunajská Streda.

Trnavský samosprávny kraj hraničí s tromi štátmi – s Českom, Rakúskom a Maďarskom. Hraničným tokom s Českou republikou a Rakúskom je rieka Morava. Na juhu je hraničnou riekou s Maďarskom Dunaj. PHRSR TTSK 2023 – 2030 je pokračovaním v kontinuálnom rozvoji nastavenom v predchádzajúcom PHRSR TTSK na roky 2016 – 2023. PHRSR TTSK 2023 – 2030 reaguje na skúsenosti s hodnotením naplňovania PHRSR TTSK 2016 – 2023, ktorý bol schválený uznesením Zastupiteľstva TTSK číslo 280/2016/16 dňa 13. 04. 2016 a ktorého platnosť končí. Nový dokument má posilniť najmä procesy plnenia úloh v zmysle §12 písm. b) Zákona NR SR č. 539/ 2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov prostredníctvom podpory využívania IKT a povoľovaním podporných nástrojov rozvoja za predpokladu zodpovedného plnenia podmienujúcich úloh. Pri tvorbe PHRSR TTSK 2023 – 2030 boli využité účinnejšie metódy analýz a strategického rámcovania potrebných opatrení, nástrojov a procesov strategického manažmentu rozvoja TTSK, aby sa dosiahlo zvýšenie kvality života obyvateľov a zlepšili podmienky ekonomických aktivít najmä v oblastiach, ktoré sú v kompetencii vyšších územných celkov v zmysle Zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov a v zmysle Zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

V porovnaní s predchádzajúcim strategickým dokumentom PHRSR TTSK na podporu regionálneho rozvoja sa zdôrazňovala potreba zvyšovania participatívneho prístupu, napriek nepriaznivým okolnostiam v súvislosti s pandemickou situáciou COVID-19.

Strategický dokument bol spracovaný invariantne. Alternatívne návrhy riešenia a realizácie jednotlivých navrhovaných opatrení boli podľa vyjadrenia spracovateľa predmetného strategického dokumentu priebežne zapracované do výslednej podoby dokumentu. Pri ich implementácii sa variantné riešenia môžu uplatniť na úrovni konkrétnych projektov.

3. Hlavné ciele

Posudzovaný strategický dokument určuje hlavné smery rozvoja územia Trnavského samosprávneho kraja do roku 2030, je nástrojom pre vykonávanie podpory regionálneho rozvoja, ktorého cieľom je zvyšovanie regionálnej konkurencieschopnosti, znižovanie nežiaducej regionálnej rozdielnosti pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja regiónov. Poskytuje komplexný pohľad nielen na súčasný stav hospodárskej a sociálnej situácie kraja, ale aj víziu a konkrétne opatrenia, ktoré by mali zabezpečiť jeho budúci rozvoj.

PHRSR TTSK 2023 – 2030 obsahuje široké spektrum návrhov opatrení. Spolu ich je stoštyridsaťtri. Sú členené do troch prioritných oblastí, ôsmich strategických cieľov a tridsiatich špecifických cieľov nasledovne:

Posudzovaný strategický dokument definuje tri priority:

Priorita 1: Rozvoj inovačného a udržateľného hospodárstva kraja

- Opatrenia sa zameriavajú na posilňovanie hospodárstva prostredníctvom regionálnej, nadregionálnej a cezhraničnej spolupráce s identifikovanými aktérmi
- Predpokladané investície v objeme: 340,35 mil. EUR

Priorita 2: Zvyšovanie kvality životného prostredia a adaptability na zmenu klímy

- Cieľom je zabezpečenie ochrany, tvorby a udržateľného využívania lokálnych zdrojov a revitalizácie krajiny, podpora adaptačných a eliminačných opatrení v súvislosti zmierňovania vplyvov zmeny klímy, podpora prechodu na nízko-emisnú ekonomiku, ako aj zlepšovanie životného prostredia, vrátane zlepšenia kvality života
- Predpokladané investície v objeme: 796,76 mil. EUR

Priorita 3: Zvyšovanie kvality života občanov v udržateľne sa rozvíjajúcom regióne

- Zameriava sa na zabezpečenie kvalitného prostredia pre obyvateľov prostredníctvom dostupnej a kvalitnej infraštruktúry a ponúkaných služieb
- Predpokladané investície v objeme: 1 377,37 mil. EUR

Posudzovaný strategický dokument uvádza pre jednotlivé priority nasledovné strategické a špecifické ciele.

Priorita 1: Rozvoj inovačného a udržateľného hospodárstva kraja

Strategický cieľ 1.1:

Podpora vzniku a zavádzania inovácií, digitálnej transformácie a kreatívneho priemyslu

Špecifický cieľ 1.1.1: Podpora rozvoja a využitia inovácií, digitalizácie a kreatívneho priemyslu na zhodnotenie potenciálu regiónu (3 opatrenia)

Špecifický cieľ 1.1.2: Podpora akademického sektora a odborného školstva ako súčasti technologického transferu a šírenia inovácií (4 opatrenia)

Špecifický cieľ 1.1.3: Podpora budovania infraštruktúry a služieb pre výskum, vývoj a inovácie, vrátane budovania ľudských kapacít (3 opatrenia)

Strategický cieľ 1.2:

Podpora udržateľného hospodárstva a podnikateľského prostredia so zameraním na rozvoj a využívanie endogénnych zdrojov

Špecifický cieľ 1.2.1: Podpora konkurencieschopnosti a sebestačnosti regiónov prostredníctvom efektívneho, udržateľného rozvoja a za využitia vlastných zdrojov regiónu (7 opatrení)

Špecifický cieľ 1.2.2: Rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky (7 opatrení)

Špecifický cieľ 1.2.3: Rozvoj sociálnej a striebornej ekonomiky (2 opatrenia)

Špecifický cieľ 1.2.4: Tvorba podmienok pre udržateľný rozvoj cestovného ruchu v regióne prostredníctvom udržateľného využitia kultúrno-historického a prírodného potenciálu regiónu a rozvojom infraštruktúry a služieb v cestovnom ruchu (8 opatrení)

Priorita 2: Zvyšovanie kvality životného prostredia a adaptability na zmenu klímy

Strategický cieľ 2.1:

Podpora ochrany, tvorby a udržateľného využívania lokálnych prírodných zdrojov a revitalizácie krajiny

Špecifický cieľ 2.1.1: Podpora, budovanie a rozvoj infraštruktúry a kooperačných štruktúr udržateľného manažmentu využívania prírodných zdrojov v krajine (5 opatrení)

Špecifický cieľ 2.1.2: Podpora prírode blízkeho poľnohospodárstva, živočíšnej výroby, lesníctva a rybárstva (6 opatrení)

Špecifický cieľ 2.1.3: Sanácia, rekultivácia a odstraňovanie environmentálnych záťaží a nelegálnych skládok odpadov (3 opatrenia)

Špecifický cieľ 2.1.4: Podpora adaptačných a eliminačných opatrení v súvislosti s dopadmi zmeny klímy na krajinu (3 opatrenia)

Špecifický cieľ 2.1.5: Zlepšenie kvality ovzdušia (3 opatrenia)

Špecifický cieľ 2.1.6: Podpora environmentálneho vzdelávania a osvetu (4 opatrenia)

Strategický cieľ 2.2 :

Prechod na nízkouhlíkovú ekonomiku a zníženie energetickej náročnosti

Špecifický cieľ 2.2.1: Budovanie regionálnych kapacít pre plánovanie udržateľnej energetiky (2 opatrenia)

Špecifický cieľ 2.2.2 : Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie (4 opatrenia)

Špecifický cieľ 2.2.3: Znižovanie negatívnych dopadov dopravy na kvalitu životného prostredia (3 opatrenia)

Špecifický cieľ 2.2.4: Znižovanie energetickej náročnosti budov (1 opatrenie)

Strategický cieľ 2.3 :

Budovanie zelenej a modrej infraštruktúry

Špecifický cieľ 2.3.1: Podpora ekosystémových služieb v sídelnej a prírodnej krajine (2 opatrenia)

Špecifický cieľ 2.3.2: Ochrana a posilňovanie biodiverzity a zachovanie biotopov (4 opatrenia)

Priorita 3: Zvyšovanie kvality života občanov v udržateľne sa rozvíjajúcom regióne

Strategický cieľ 3.1:

Dobudovanie a modernizácia nízkoemisného dopravného systému zabezpečujúceho kvalitnú obsluhu a dostupnosť regiónu

Špecifický cieľ 3.1.1: Integrácia dopravných systémov a rozvoj dopravnej infraštruktúry za účelom zlepšenia regionálnej obsluhy, vrátane optimalizácie plynulosti prestupov medzi jednotlivými módmi medzimestskej, prímestskej a mestskej dopravy (4 opatrenia)

Špecifický cieľ 3.1.2: Zvýšenie bezpečnosti a plynulosti dopravy za účelom zvýšenia kvality života občanov a životného prostredia (2 opatrenia)

Špecifický cieľ 3.1.3: Rozvoj a podpora využívania nemotorovej dopravy a alternatívnych pohonov vo verejnej doprave, vrátane budovania infraštruktúry a služieb a budovania nízkoemisných zón (3 opatrenia)

Strategický cieľ 3.2:

Zlepšenie dostupnosti a kvality služieb občianskej vybavenosti

Špecifický cieľ 3.2.1: Podpora rozvoja infraštruktúry a služieb, zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany pre všetky skupiny obyvateľstva, posilňovanie kvality a efektivity uvedených oblastí s prioritnou orientáciou na komunitnú úroveň, využívanie transferu najnovších poznatkov z vedecko-výskumnej bázy do praxe (16 opatrení)

Špecifický cieľ 3.2.2: Podpora rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovania kvality efektívnej zdravotnej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov (20 opatrení)

Špecifický cieľ 3.2.3: Podpora rozvoja infraštruktúry, kvality a dostupnosti výchovy a vzdelávania, vrátane zvyšovania inkluzívnosti a celoživotného vzdelávania v súlade s potrebami trhu práce (7 opatrení)

Špecifický cieľ 3.2.4: Podpora rozvoja infraštruktúry a služieb v oblastiach športu, zdravého životného štýlu a voľnočasových aktivít (3 opatrenia)

Špecifický cieľ 3.2.5: Podpora rozvoja infraštruktúry kultúrnych zariadení a služieb v oblasti kultúry (4 opatrenia)

Špecifický cieľ 3.2.6: Zlepšenie sociálnej dostupnosti bývania a podpora zakladania rodín (2 opatrenia)

Strategický cieľ 3.3:

Zvýšenie kvality technickej infraštruktúry, verejných priestorov a efektívne riadenej verejnej služby

Špecifický cieľ 3.3.1: Zefektívnenie verejnej služby a rozvoj technickej infraštruktúry a s ním súvisiacich služieb (vrátane SMART) (4 opatrenia)

Špecifický cieľ 3.3.2: Podpora rozvoja infraštruktúry a služieb v oblasti spravodlivosti, bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu a extrémizmu a podpora zvyšovania kvality a bezbariérovosti verejných priestoroch a verejných objektov (4 opatrenia).

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Navrhovaný strategický dokument pozostáva z 200 strán textu, vrátane tabuľkových a grafických častí a z 3 príloh.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja TTSK sa člení nasledovne:

Úvod:

- Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev)
- Obsahové východiská
- Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR
- Definícia územia
- Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov
- Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR

Analytická časť:

- Administratívne a geografické členenie dotknutého územia
- Hodnotenie súčasného stavu prírodných, sociálnych i ekonomických podmienok a aktivít
- Kvalita života a životná úroveň obyvateľstva

- Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala
- SWOT analýza pre voľbu typu stratégie územia TTSK

Strategicko-programová časť:

- Formulovanie strategickej vízie rozvoja a hlavných cieľov
- Určenie priorít a ich väzieb
- Stanovenie systému cieľov, súvislostí, indikátorov

Implementačná časť:

- Implementačný plán
- Plán monitorovania
- Integrovaná územná stratégia
- Riziká implementácie a ich prevencia
- Riadenie implementácie

Finančná časť:

- Plán využitia a aktivizácie zdrojov
- Kľúčové zdroje financovania
- Finančný plán plnenia na roky 2023 – 2030

Prílohy:

- Listy špecifických cieľov a opatrení (Príloha 1)
- Vstupná správa PHRSR TTSK 2022 – 2030 (Príloha 2)
- Zásobník projektov (Príloha 3)

Uvedené členenie a obsahová náplň jednotlivých kapitol vychádzajú z uvedeného Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ako aj z Metodických pokynov pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja vydaných Ministerstvom investícií a regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Dokument je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými vo Vízii a stratégii rozvoja Slovenska do roku 2030.

Pri spracovaní dokumentu boli použité najaktuálnejšie podklady z dostupných zdrojov, výstupy účelových analýz, prieskumy, hodnotenia, ako aj internetové portály a databázy, súvisiace právne predpisy, všeobecné záväzné nariadenia, relevantné koncepčné a strategické dokumenty a mnohé iné podklady.

Pri určovaní environmentálnych cieľov a priorít boli využívané viaceré medzinárodné, národné a regionálne dokumenty, ktoré podporujú záujmy starostlivosti o životné prostredie alebo podporujú uplatňovanie trvalo udržateľného rozvoja.

Hlavnými východiskovými koncepčnými dokumentmi prípravy PHRSR TTSK 2023 – 2030 boli:

- Integrovaná územná stratégia mestskej funkčnej oblasti jadrového mesta Trnava na obdobie 2022 - 2027
- Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020
- Operačný program Kvalita životného prostredia 2014 – 2020
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- Spoločná poľnohospodárska politika 2023 - 2027
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Národný program reforiem Slovenskej republiky
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027

- Plán obnovy a odolnosti
- Plán rozvoja a využívania obnoviteľných zdrojov energie na území TTSK
- Program hospodárskeho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2016 - 2020
- Program odpadového hospodárstva 2021 - 2025
- Regionálny územný systém ekologickej stability
- Správa o kvalite ovzdušia SR
- Správa o realizácii priorít a cieľov aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky za rok 2019
- Agenda 2030 OSN pre udržateľný rozvoj
- Parížska dohoda o zmene klímy
- Zdravie 2020: Európsky politický rámec na podporu vládnych a spoločenských aktivít pre zdravie a prosperitu
- Európska zelená dohoda (Green Deal)
- Národné priority implementácie Agendy 2030
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Stratégia nízkouhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán 2021-2030
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
- Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025
- Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy
- Národný program znižovania emisií
- Aktuálne zmeny v oblasti územného rozvoja SR
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030
- Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020
- Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030
- Národný program rozvoja duševného zdravia na roky 2019 a 2020
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020
- Aktualizácia Stratégie dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike
- Koncepcia rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku
- Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 až 2020
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2023
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trnavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020
- Územný plán regiónu TTSK
- Územný generel dopravy TTSK do roku 2020 s výhľadom do roku 2030

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR
- Energetická politika TTSK
- Plán udržateľnej mobility TTSK
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb 2016 – 2020 Trnavského samosprávneho kraja
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklo dopravy v Trnavskom samosprávnom kraji na roky 2018 – 2023
- Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy 2016-2020
- Program odpadového hospodárstva TTSK 2016-2020
- Stratégia rozvoja kultúry TTSK
- Konceptia a program rozvoja telesnej kultúry v TTSK a Konceptia a program rozvoja telesnej kultúry a práce s mládežou na území Trnavského samosprávneho kraja
- Stratégia rozvoja vidieka
- Stratégia rozvoja vidieka na území TTSK a akčný plán
- Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020
- Programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí TTSK

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Postup spracovania a schvaľovania predmetného strategického dokumentu je zabezpečovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a súvisiacimi predpismi.

PHRSR TTSK 2023 -2030 bol vypracovávaný v období od 01. 11. 2020 do 17. 10. 2022. Dňa 27. 01. 2020 bol materiál Vstupnej správy schválený Zastupiteľstvom TTSK. Schválenie spracovania PHRSR 2023 – 2030 je súčasťou projektu SMART región TTSK schváleného Zastupiteľstvom TTSK ako jedna z aktivít projektu; jedná sa o Uznesenie č. 289/2019/12 zo dňa 18. 09. 2019.

Počas príprav tvorby PHRSR TTSK 2023 – 2030 bola vypracovaná a Uznesením TTSK schválená Vstupná správa pre vypracovanie PHRSR TTSK 2023 – 2030 (ďalej Vstupná správa) zo dňa 27. 01. 2021 v zmysle odporúčaní z Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií schválenej Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 a Jednotného metodického rámca pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021 – 2027 v gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

V rámci Vstupnej správy, ako základného materiálu pre rozhodnutie orgánu územnej samosprávy o spracovaní PHRSR, sa zadefinovalo, že PHRSR sa týka koordinácie participatívneho rozvoja územia Trnavského samosprávneho kraja, a to s aktívnym zapojením miest a obcí na území TTSK.

Vzhľadom na zákonnú podmienku zachovania súladu priorít a cieľov s nadradeným strategickým dokumentom Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 - nové znenie (ďalej Slovensko 2030), plniacim funkciu Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej

republiky, sa odzrkadlili nadradené ciele a priority v PHRSR TTSK 2023 – 2030, čím sa zabezpečil aj prístup k finančným zdrojom EŠIF.

PHRSR TTSK 2023 – 2030 bol vypracovaný taktiež podľa stanovených zásad a regulatív záväznej časti schváleného Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja v zmysle Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Zároveň boli zapracované aj špecifické potreby regiónu TTSK nad rámec vyššie spomenutého nadradeného dokumentu, ale za rešpektovania všetkých princípov a zásad udržateľného rozvoja.

V zmysle schválenej Vstupnej správy sa mal zamerať rozvoj v území TTSK na plnenie cieľov a opatrení v troch prioritách, a to: Rozvoj inovačného a udržateľného hospodárstva kraja, Zvyšovanie kvality životného prostredia a adaptability na zmenu klímy a Zvyšovanie kvality života občanov v udržateľne sa rozvíjajúcom regióne.

Strategický dokument PHRSR TTSK 2023 – 2030 bol vypracovaný pod gesciou Mgr. Jozefa Viskupiča, predsedu Trnavského samosprávneho kraja, Oddelením stratégií a cezhraničnej spolupráce TTSK s vedúcou Ing. Idou Antipovovou. Koordinátorom tvorby a spracovateľom dokumentu boli Ing. Attila Tóth, PhD. a Ing. Michal Hornák, Oddelenie stratégií a cezhraničnej spolupráce TTSK.

Hlavnými aktérmi rozvoja boli: členovia Rady partnerstva; členovia tematických komisií a dotknutá verejnosť.

Významným partnerom TTSK pri tvorbe PHRSR TTSK 2023 – 2030 boli jeho sociálno-ekonomickí partneri, ktorí v značnej miere pôsobia aj v rámci Rady partnerstva TTSK. Radu partnerstva zastupovali: Komora regionálnej samosprávy (TTSK); Komora miestnej územnej samosprávy (mestá, obce a jednotlivé ZMO na území TTSK); Komora sociálno-ekonomických partnerov; Komora štátnej správy.

Riadiaci výbor participatívnej tvorby PHRSR TTSK 2023 – 2030 tvorili: Ing. Ida Antipovová; Ing. Monika Ilavská; Mgr. Viktor Maroši; Ing. Marcela Horáková; Ing. Ján Samuhel; Mgr. Stanislav Pravda; Ing. Blažena Flamíková; Mgr. Peter Kadlic; Petronela Ďureková; Dušana Sadloňová; PhDr. Lucia Šmidovičová, MPH; Ing. Agáta Mikulová; Mgr. Natália Petkáčová. Na vypracovaní strategického dokumentu sa podieľala početná skupina interných a externých členov výkonnej štruktúry jeho tvorby. Členovia boli súčasťou tematických komisií podľa vecne príslušných oblastí - Tematická komisia pre oblasť hospodárstvo a výskum; Tematická komisia pre oblasť dopravy; Tematická komisia pre oblasť sociálnej infraštruktúry; Tematická komisia pre oblasť zdravotníckej infraštruktúry; Tematická komisia pre oblasť vzdelávania; Tematická komisia pre oblasť kultúry, cestovného ruchu a športu; Tematická komisia pre oblasť životného prostredia a pôdohospodárstva.

Dotknuté skupiny verejnosti na území TTSK boli zadefinované na základe schválenej Vstupnej správy k tvorbe PHRSR TTSK 2023 - 2030 zo dňa 27. 01.2020 v podobe miestnych územných samospráv - mestá a obce; právnických osôb zastupujúcich podnikateľský sektor s aktivitami na území TTSK; právnických osôb neziskového sektora na území TTSK z oblasti kultúry, športu, sociálnej a zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a i. a akademické a vzdelávacie inštitúcie.

Významným partnerom prípravy strategického dokumentu bolo územie tzv. Mestskej funkčnej oblasti (MFO), ktorá predstavuje špecifický región v zmysle Jednotného metodického rámca pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021 – 2027 v gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a

informatizácie SR. Kooperačnú radu MFO tvorili: Mesto Trnava, obec Biely Kostol, obec Šelpice, obec Bučany, obec Brestovany, obec Malženice, obec Bohdanovce nad Trnavou, obec Špačince, obec Jaslovské Bohunice, obec Hrnčiarovce nad Parnou, obec Zeleneč, obec Dolné Lovčice, obec Ružindol a obec Suchá nad Parnou. Počas tvorby strategického dokumentu vstupovali svojimi podnetmi a projektovými zámermi najmä obce a mestá z územia TTSK a ďalšie socioekonomické subjekty pôsobiace na území TTSK.

Oznámenie o strategickom dokumente

Príslušnému orgánu štátnej správy vo veci posudzovania, Okresnému úradu v Trnave, Odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej OSŽP), obstarávateľ, Trnavský samosprávny kraj v zastúpení predsedom Mgr. Jozefom Vskupičom, predložil dňa 15. 02. 2022 podľa §5 zákona Oznámenie o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030“, čím začalo zisťovacie konanie o posudzovaní strategického dokumentu v súlade s §7 zákona.

Oznámenie o strategickom dokumente vypracoval Ing. Attila Tóth, PhD., Starohájska 10, 917 01 Trnava.

OSŽP podľa §56 písm. a) zákona, v súlade s §6, ods. 1 zákona obstarávateľovi oznámil adresu, na ktorú môže verejnosť predkladať svoje stanoviská, vyzval obstarávateľa na zverejnenie Oznámenia o strategickom dokumente spolu s informáciou, kde možno do Oznámenia o strategickom dokumente nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady kópie. V súlade s §6 ods. 2 písm. a), b) zverejnil Oznámenie o strategickom dokumente na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej MŽP SR), zároveň oznámil miesto a čas konania konzultácie podľa §63. Listom zo dňa 07. 04. 2021 OSŽP vyzval v zmysle §6 ods. 5 zákona dotknuté obce, aby o dokumente informovali verejnosť. Okresný úrad ako príslušný orgán určil podľa §6 ods. 4 zákona, že z dôvodu veľkého počtu dotknutých obcí bolo Oznámenie o strategickom dokumente na nahliadnutie len vo vybraných obciach. Jednalo sa o nasledovné obce: Trnava, Smolenice, Cífer, Piešťany, Vrbové, Hlohovec, Leopoldov, Galanta, Sered', Sládkovičovo, Dunajská Streda, Šamorín, Gabčíkovo, Veľký Meder, Senica, Šaštín-Stráže, Skalica, Holíč. . Svoje stanoviská k Oznámeniu o strategickom dokumente mohla predkladať verejnosť počas 15 dní odo dňa jeho zverejnenia. OSŽP zároveň doručil Oznámenie o strategickom dokumente na zaujatie stanoviska obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu a dotknutému orgánu.

OSŽP podľa §7 posúdil navrhovaný strategický dokument z hľadiska jeho lokalizácie, povahy, veľkosti, charakteru, prevádzkových podmienok vzťahu k iným strategickým dokumentom, environmentálnym problémom územia, vrátane zdravotných problémov, relevantných z hľadiska strategického dokumentu, povahy environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie, ako sú pravdepodobnosť, trvanie, frekvencia, kumulatívny charakter vplyvov, možnosť vrátenia do pôvodného stavu, veľkosť a rozsah, hodnoty a zraniteľnosti pravdepodobne dotknutého územia z hľadiska zvláštnych prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva, prekročených noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt, alebo intenzívneho využívania územia, environmentálnych rizík vrátane zdravotných rizík, cezhraničného charakteru vplyvov, vzťahu k hodnotným a citlivým oblastiam, významu strategického dokumentu pre uplatňovanie osobitných predpisov v oblasti životného prostredia podľa kritérií v zmysle Prílohy č. 3 zákona. Prihliadal aj na náležitosti Oznámenia o strategickom dokumente v zmysle §5 a Prílohy č. 2 zákona. Zohľadnil aj písomné stanoviská k Oznámeniu o strategickom dokumente, ktoré podľa §6 ods. 6 zákona obdržal od zainteresovaných subjektov.

Rozsah hodnotenia

Zo stanovísk doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente vyplynuli požiadavky vo vzťahu k strategickému dokumentu, ktoré boli premietnuté do rozsahu hodnotenia. Návrh rozsahu hodnotenia bol určený podľa §8 zákona. Rozsah hodnotenia (list č. OU-TT-OSZP2-2022/001178/Pu zo dňa 06. 06. 2022) obsahoval varianty pre ďalšie hodnotenie, rozsah hodnotenia so všeobecnými podmienkami a špecifickými požiadavkami, sformulovanými na základe požiadaviek v stanoviskách doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente. V rozsahu hodnotenia sa rozhodlo o vypracovaní Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu. Pre hodnotenie nebol ustanovený časový harmonogram ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah. Špecifické požiadavky spočívali v požiadavke vyhodnotiť vplyvy strategického dokumentu na chránené územia národnej a európskej sústavy chránených území Natura 2000, vyhodnotiť vplyvy na prvky ÚSES, jaskynné prostredie a ostatné záujmy ochrany prírody a krajiny, vyhodnotiť kumulatívne vplyvy strategického dokumentu, zohľadniť výsledky posudzovania vplyvov iných činností a strategických dokumentov podľa zákona č. 24/2006 Z. z., konkretizovať navrhované projekty (projekty bolo odporúčané navrhovať prioritne mimo chránených území, ich ochranných pásiem a prvkov ÚSES). Správa o hodnotení strategického dokumentu bola zostavená v zmysle §9 zákona, obsah a štruktúra Správy o hodnotení strategického dokumentu zodpovedá požiadavkám Prílohy č. 4 zákona. OSŽP rozposlal rozsah hodnotenia strategického dokumentu zainteresovaným subjektom, zverejnil na webovom sídle MŽP SR, rozsah hodnotenia zverejnil aj obstarávateľ. Verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby mali priestor 10 dní od zverejnenia na predkladanie pripomienok k rozsahu hodnotenia na OSŽP.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Trnavského samosprávneho kraja.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie Zastupiteľstva Trnavského samosprávneho kraja.

4. Vypracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu

Obstarávateľ, Trnavský samosprávny kraj, zabezpečil vypracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu. Správu o hodnotení strategického dokumentu vypracoval RNDr. Peter Tremboš, PhD. Správu o hodnotení strategického dokumentu spolu s navrhovaným strategickým dokumentom „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030“ doručil príslušnému orgánu Trnavský samosprávny kraj v zastúpení predsedom Mgr. Jozefom Viskupičom v zmysle §9 zákona dňa 23. 12. 2022. Obstarávateľ zároveň požiadal o začatie posudzovania vplyvov na životné prostredie. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola predložená v požadovanom počte tlačenej verzie a na elektronickom nosiči dát. OSŽP zverejnil Správu o hodnotení strategického dokumentu na webovom sídle MŽP SR, listom zo dňa 02. 01. 2023 bola Správa o hodnotení strategického dokumentu rozoslaná na zaujatie stanoviska obstarávateľovi a dotknutým orgánom a dotknutým obciam. Dotknutá obec mala v zmysle §65g zákona do 10 dní od doručenia výzvy na zverejnenie Správy o hodnotení strategického dokumentu informovať verejnosť v mieste obvyklým spôsobom a zároveň verejnosti oznámiť, kedy a kde je možné do Správy o hodnotení strategického dokumentu nahliadnuť, robiť z nej výpisy, odpisy alebo na vlastné

náklady vyhotoviť kópie a mala zároveň uviesť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a označiť miesto, kde ich môžu podávať. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola verejnosti prístupná najmenej po dobu 21 dní od jej doručenia. Podľa §63 zákona bolo možné v prípade potreby vykonať konzultácie počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na základe vopred dohodnutého termínu na Okresnom úrade Trnava, Odbore starostlivosti o životné prostredie, oddelení štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Kollárova 8, 917 02 Trnava. Obstarávateľ do uplynutia doby sprístupnenia Správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu mal zabezpečiť v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie podľa §11 ods. 3 zákona. Okresný úrad ako príslušný orgán určil podľa §6 ods. 4 zákona, že z dôvodu veľkého počtu dotknutých obcí bola Správa o hodnotení strategického dokumentu na nahliadnutie len vo vybraných obciach. Jednalo sa o nasledovné obce: Trnava, Smolenice, Cífer, Piešťany, Vrbové, Hlohovec, Leopoldov, Galanta, Sereď, Sládkovičovo, Dunajská Streda, Šamorín, Gabčíkovo, Veľký Meder, Senica, Šaštín-Stráže, Skalica, Holíč. Zoznam obcí, v ktorých bolo možné nahliadnuť do Správy o hodnotení strategického dokumentu, príslušný orgán oznámil aj ostatným dotknutým obciam. Dotknuté obce zverejnili uvedený zoznam obcí spolu s oznámením o zverejnení spôsobom v mieste obvyklým.

5. Posúdenie Správy o hodnotení strategického dokumentu

Všetky podklady z priebehu posudzovania navrhovaného strategického dokumentu boli poskytnuté k vypracovaniu odborného posudku.

Na základe určenia Okresného úradu Trnava, Odboru starostlivosti o životné prostredie, Oddelenia štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (OÚ Trnava – OSŽP)(príslušný orgán) v zmysle §13, ods. 4 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon“) oznámeného listom č. OU-TT-OSZP2-2023/002403/Pu zo dňa 14. 02. 2023 predložila spracovateľka, Mgr. Erika Kočická, PhD. odborný posudok pre vydanie tohto Záverečného stanoviska vo veci „Správa o hodnotení strategického dokumentu. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030“.

Posudok bol spracovaný v zmysle §13, ods. 6, 8 a 9 zákona. Cieľom predkladaného posúdenia bolo:

- vyhodnotenie úplnosti predloženej Správy o hodnotení strategického dokumentu,
- vyhodnotenie stanovísk podľa §12 zákona,
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií,
- vyhodnotenie variantov riešenia strategického dokumentu,
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Predmetom posudzovania je strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030“ (ďalej PHRSR TTSK 2023 - 2030).

Hodnotenie vplyvov uvedeného strategického dokumentu na životné prostredie obsahuje „Správa o hodnotení strategického dokumentu“ spracovaná RNDr. Petrom Trembošom, PhD.

Pôsobnosť predmetného strategického dokumentu je pre Trnavský samosprávny kraj. PHRSR TTSK 2023 – 2030 nemá presne určený územný priemet jednotlivých opatrení. Za dotknuté obce sú považované všetky obce nachádzajúce sa na území Trnavského samosprávneho kraja.

Dotknuté skupiny verejnosti na území TTSK boli zadefinované na základe schválenej Vstupnej správy k tvorbe PHRSR TTSK 2023 – 2030 zo dňa 27. 01. 2020 a predstavujú ich: miestne územné samosprávy - mestá a obce; právnické osoby zastupujúce podnikateľský sektor s aktivitami na území TTSK; právnické osoby neziskového sektora na území TTSK z oblasti kultúry, športu, sociálnej a zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a i.; akademické a vzdelávacie inštitúcie.

Posudok obsahoval aj návrh záverečného stanoviska v zmysle §13 ods. 9 zákona.

Spracovateľka posudku doručila odborný posudok pre vydanie záverečného stanoviska Obstarávateľovi dňa 27. 02. 2020 v dvoch tlačných exemplároch a dvakrát na elektronickom nosiči. Obstarávateľ predložil posudok príslušnému orgánu dňa 28.02.2023 v podobe jedného tlačeneho originálu a jedenkrát na elektronickom nosiči.

Spracovateľka posudku vypracovala odborný posudok v zmysle listu č. na základe podkladov poskytnutých Okresným úradom Trnava, Odborom starostlivosti o životné prostredie, Oddelením štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (stanoviská subjektov zúčastnených v procese posudzovania – k Oznámeniu o strategickom dokumente, k Správe o hodnotení strategického dokumentu a záznam z verejného prerokovania). K dispozícii bol tiež navrhovaný strategický dokument a Správa o hodnotení strategického dokumentu, ktoré boli poskytnuté obstarávateľom a spracovateľom Správy o hodnotení strategického dokumentu. K vypracovaniu posudku slúžili taktiež konzultácie so spracovateľom Správy o hodnotení strategického dokumentu a s obstarávateľom a vlastné vedomosti, osobné poznatky a skúsenosti z problematiky posudzovania vplyvov na životné prostredie a strategického posudzovania.

Na vypracovanie posudku mala spracovateľka posudku k dispozícii nasledovnú **dokumentáciu**:

- „Oznámenie o strategickom dokumente. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030“, vypracované Ing. Attilom Tóthom, PhD., 2021;
- „Správa o hodnotení strategického dokumentu. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030“, vypracovaná RNDr. Petrom Trembošom, PhD., 2022;
- „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030“, vypracované Trnavským samosprávnym krajom, Oddelením stratégií a cezhraničnej spolupráce

Predmetom posúdenia bolo aj zohľadnenie celkovo 14 stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente a 12 stanovísk k Správe o hodnotení strategického dokumentu.

Pri spracovaní posudku nemala spracovateľka posudku k dispozícii žiadne ďalšie dokumenty.

Správa o hodnotení strategického dokumentu je formálne spracovaná v štruktúre podľa Prílohy č. 5 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje 79 strán textu, vrátane tabuľkových a grafických častí.

Úplnosť posudzovanej Správy o hodnotení strategického dokumentu možno charakterizovať nasledovne:

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

Pozostáva zo základných údajov o obstarávateľovi (označenie, sídlo, kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa).

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE OSTRATEGICKOM DOKUMENTE

Kapitola uvádza základné údaje o strategickom dokumente (názov, územie, dotknuté obce, dotknuté orgány, schvaľujúci orgán a informáciu o obsahu a hlavných cieľoch strategického dokumentu a jeho vzťahu k iným strategickým dokumentom).

V tejto časti je uvedené aj členenie, prioritné, strategické a špecifické ciele navrhovaného strategického dokumentu a východiskové koncepcné dokumenty.

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Dokumentácia v tejto kapitole uvádza popisuje Súčasný stav životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať. Elaborát v tejto časti charakterizuje prírodné a socioekonomické pomery územia, vymedzuje polohu a vnútorné členenie dotknutého územia, popisuje reliéf, horniny, vodstvo, ovzdušie, pôdy, flóra, fauna a biotopy, krajinu, prírodné zdroje a potenciály územia, ochranu prírody a krajiny, územnú ochranu, obyvateľstvo, socioekonomické aktivity, zdravotný stav obyvateľstva).

Kapitola uvádza vývoj územia TTSK, ak by sa strategický dokument nere realizoval (popis tzv. nulového variantu). V ďalších podkapitolách dokumentácia popisuje vzťah k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam (súvislá európska sieť chránených území Natura 2000, územia chránené podľa medzinárodných dohovorov, chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodárenských zdrojov, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a minerálnych vôd, citlivé oblasti, zraniteľné oblasti, ochrana lesných zdrojov), charakteristiku životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú významne ovplyvnené (kvalita ovzdušia, kvalita vôd, odpadové hospodárstvo, zdravotný stav obyvateľstva), environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu (hlavné problémové oblasti TTSK v oblasti životného prostredia) a environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Elaborát v tejto kapitole identifikuje významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a na zdravie v členení na požiadaviek na vstupy, údajoch o výstupoch a údajoch o priamych, nepriamych, synergických a kumulatívnych vplyvoch na životné prostredie a zdravie obyvateľov

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

Náplňou kapitoly bolo definovať Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.

VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV A OPIS AKO BOLO HODNOTENIE VYKONANÉ

V tejto kapitole spracovateľ dokumentácie predstavuje, porovnáva uvažované varianty (jeden realizačný a nulový variant) a vyberá a navrhuje optimálny variant. Uvádza tiež použité metódy hodnotenia (tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu), uvádza informáciu o ťažkostiach s poskytovaním potrebných informácií, technických nedostatkoch a neurčitostiach, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní Správy o hodnotení strategického dokumentu.

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Kapitola načrtáva odporúčania na monitorovanie PHRSR TTSK 2023 – 2030 a vypracovanie Správy z hodnotenia PHRSR TTSK 2023 – 2030.

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY

Vzhľadom na polohu dotknutého regiónu uvádza hlavné potenciálne cezhraničné vplyvy, predovšetkým pozitívne, ale aj negatívne.

Správu uzatvára IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE a X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI.

K doplnujúcim kapitolám patrí zoznam príloh (obrázkov, tabuliek), zoznam použitých zdrojov, miesto a dátum vypracovania Správy o hodnotení strategického dokumentu, informácia o spracovateľovi Správy o hodnotení strategického dokumentu a potvrdenie správnosti údajov spracovateľa Správy o hodnotení a oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Spracovateľka odborného posudku konštatuje, že v Správe o hodnotení strategického dokumentu sa vyskytujú drobné formálne nedostatky, ako preklepy, štylistické chyby a chyby z nepozornosti. Celkovo však spracovateľka posudku konštatuje, že Správa o hodnotení strategického dokumentu splnila všetky požiadavky na informovanie o navrhovanom strategickom dokumente a jeho potenciálnych vplyvoch na životné prostredie.

6. Stanoviská predložené k Správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Okresným úradom Trnava, Odborom starostlivosti o životné prostredie, Oddelením štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia boli spracovateľke odborného posudku poskytnuté stanoviská nasledovných subjektov k Oznámeniu o strategickom dokumente (uvádzané v chronologickom poradí):

- Združenie domových samospráv (EIA/SEA)(elektronický list zo dňa 09. 04. 2021)
- Okresný úrad Trnava, Pozemkový a lesný odbor (list č. OU-TT-PLO-2021/011299 zo dňa 15. 04. 2021)
- Okresný úrad Skalica, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-SI-OSZP-2021/000517-002 zo dňa 19. 04. 2021)
- Mesto Senica (list č. OVZPaD/JT4140/2021/16012 zo dňa 20. 04. 2021)
- Mesto Hlohovec (list č. 9174/2021/2076/MES zo dňa 21. 04. 2021)
- Okresný úrad Piešťany, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-PN-OSZP-2021/003309-008 zo dňa 22. 04. 2021)
- Okresný úrad Trnava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-TT-OCDPK-2021/011435/Ja zo dňa 22. 04. 2021)

- Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava (list č. OHŽP/3846/21364 zo dňa 23. 04. 2021)
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 8114/2021-6.3 zo dňa 27. 04. 2021)
- Okresný úrad Hlohovec, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OÚ-HC-OSŽP-2021/000519 zo dňa 27. 04. 2021)
- Okresný úrad Skalica, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-SI-OSZP-2021/000529-002 zo dňa 28. 04. 2021)
- Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-DS-OSZP-2021/009285-002 zo dňa 28. 04. 2021)
- Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov (list č. OU-TT-OOP6-2021/012427 zo dňa 29. 04. 2021)
- Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (list č. OU-TT-OSZP3-2021/011785 zo dňa 30. 04. 2021)

A nasledovné stanoviská k Správe o hodnotení strategického dokumentu (uvádzané v chronologickom poradí):

- Okresný úrad Trnava, Pozemkový a lesný odbor (list č. OU-TT-PLO-2023/004578 zo dňa 05. 01. 2023)
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave (list č. RÚVZTT/OHŽPaZ/63/135/2023 zo dňa 10. 01. 2023)
- Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov (list č. OU-TT-OOP6-2023/005293 zo dňa 12. 01. 2023)
- Okresný úrad Trnava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-TT-OCDPK-2023/004608 zo dňa 17. 01. 2023)
- Okresný úrad Hlohovec, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OÚ-HC-OSŽP-2023/000120 zo dňa 18. 01. 2023)
- Okresný úrad Piešťany, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-PN-OSZP-2023/001688-002 zo dňa 23. 01. 2023)
- Mesto Trnava, Odbor územného rozvoja a koncepcií (list č. OURaK/4784-2333/2023/Šva zo dňa 24. 01. 2023)
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede (list č. RÚVZDS/OHŽPaZ/290/534/2023 zo dňa 24. 01. 2023)
- Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (list č. ÚVZSR/OHŽP/553/2682/2023 zo dňa 26. 01. 2023)
- Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (list č. OU-TT-OSZP3-2023/004621-007 zo dňa 26. 01. 2023)
- Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-DS-OSZP-2023/004959-02 zo dňa 10. 02. 2023)

K **Oznámeniu o strategickom dokumente** PHRSR TTSK 2023 – 2030 bolo príslušnému orgánu v zákonom stanovenej lehote doručených **14 stanovísk**. Deväť z doručených stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente nemalo žiadne pripomienky. V 3 stanoviskách k Oznámeniu boli určité drobné upozornenia, v 2 stanoviskách sú vyjadrené obsiahlejšie a významnejšie upozornenia a odporúčania (Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny a Združenie domových samospráv). Objavujú sa námietky predovšetkým charakteru upozornení a odporúčaní s cieľom minimalizácie negatívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie dotknutého územia a zabezpečenia právne a procesne nekonfliktného postupu prípravy a schvaľovania rozvojovej dokumentácie územia, ako aj realizácie súvisiacich projektov (aktivít, činností). V žiadnom zo stanovísk sa neobjavuje nesúhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v navrhovanom realizačnom variante.

Relevantné odporúčania a požiadavky sformulované v stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente boli prenesené do Rozsahu hodnotenia a následne zakomponované do posudzovanej Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

Požiadavky sformulované v stanovisku ZDS boli zmätočné. Niektoré požiadavky boli charakteru adresného k procesom na úrovni posudzovania navrhovaných činností (EIA), iné na úrovni SEA pre územnoplánovacie dokumentácie (v stanovisku sú sformulované požiadavky na zámer, na územný plán), ďalšie zase na úroveň celonárodných politík a koncepcií. Požiadavky boli vo vzťahu k posudzovanému strategickému dokumentu považované za irelevantné a neboli prenesené do Rozsahu hodnotenia.

K **Správe o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu** bolo doručených **11 stanovísk**. **Významnejšie pripomienky** k Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu PHRSR TTSK 2023 - 2030 **neboli sformulované**. V 5 stanoviskách sa objavili drobné pripomienky, odporúčania a usmernenia, 6 stanovísk bolo úplne bez pripomienok a odporúčaní. **Všetky stanoviská vyjadrili súhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v predloženej podobe.**

Obsah doručených stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente (uvádzané v chronologickom poradí):

- **Združenie domových samospráv (EIA/SEA)**(elektronický list zo dňa 09. 04. 2021)

K predstavenému strategickému dokumentu mali nasledovné pripomienky, ktorých spracovanie a výsledky žiadali zapracovať do záväznej časti územného plánu:

1. Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky.

Z odborného výskumu think-thanku OBC TransEuropa vyplynulo, že na Slovensku bola priemerná ročná teplota v období od 2009 do 2018 o 2,51 stupňa Celzia vyššia ako v roku 1960. Z grafického znázornenia je vidno, že práve Slovensko je regiónom, ktorý sa v rámci Európy otepluje najviac a teda je aj najviac postihnuté dôsledkami klimatickej krízy.

Think-thank OBC TransEuropa vyvracia argument, že otepľovanie sa týka predovšetkým miest, nakoľko otepľovanie je rovnako rýchle v mestách ako na vidieku. Slovensko je typické svojimi lesmi; avšak ani ich existencia nedokáže

kompenzovať klimatické zmeny. Zdá sa, že vplyv je presne opačný, že klimatické zmeny ohrozujú lesy oveľa viacej ako sme si doteraz pripúšťali a celospoločenské snahy o ochrany lesov majú ďalekosiahlejšie súvislosti ako sa doteraz predpokladalo a pripúšťalo.

Z uvedeného zároveň vyplýva, že aplikácia mitigačných a adaptačných opatrení je záležitosťou týkajúca sa skutočne všetkých a je potrebné, aby každý jeden zámer obsahoval výrazné adaptačné a mitigačné opatrenia. Je potrebné tak urobiť aj vo vzťahu záväzkov Slovenska zabezpečiť uhlíkovú neutralitu do roku 2050, čo je aktivita, s ktorou treba začať ihneď.

Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

2. Žiadame dôsledne uplatňovať strategický dokument Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z. z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru.

- Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie: v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10

% . V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v príľahlom povodí.

- Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav: • Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienenie transparentných výplní otvorov • Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre • Zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra

prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam • Zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny

- Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric: Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran

- Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha: Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody

- Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok: • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinskej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí • Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi

a) Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z. z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti odporúčame realizáciu tzv. dažďových záhrad.

3. Žiadame dôsledne uplatňovať a zapracovať Program odpadového hospodárstva SR do záväznej časti predmetného strategického dokumentu. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:

- komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou,
- kovov označeného červenou farbou
- papiera označeného modrou farbou
- skla označeného zelenou farbou
- plastov označeného žltou farbou
- bio-odpadu označeného hnedou farbou

4. Žiadame, aby súčasťou verejných priestorov a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

5. Výber stvárnenia a aj konkrétneho autora diela podľa bodu 14 bude predmetom obstarávania resp. súťaže, ktorá má spĺňať minimálne nasledovné charakteristiky: - otvorená súťaž, o ktorej sa dozvie relevantný okruh potenciálnych autorov; -

zverejnená na webstránke projektu; - vo výberovej komisii bude zástupca investora, architekt spracúvajúci projektovú dokumentáciu, zástupca mestskej aj miestnej samosprávy, zástupca zainteresovanej verejnosti a predstaviteľ akademickej umeleckej obce; - investor bude rešpektovať výsledok tejto súťaže; - dielo rešpektuje charakter a obsah stavby, priestoru v ktorom sa umiestni ako aj charakter danej lokality.

6. Žiadame uviesť v záväznej časti územného plánu dodržiavanie metodiky Minimálne štandardy vybavenosti obcí, Bratislava 2010 (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>).
7. Žiadame uviesť v záväznej časti územného plánu dodržiavanie metodiky Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE RÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>) Zabezpečiť ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
8. Žiadame, aby kritériom hodnotenia projektov bolo aj podrobné rozpracovanie v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami SSC. Žiadame doplniť dopravno– kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky).
9. Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávených ihrísk či outdoorových cvičísk.
10. Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sa pozemné komunikácie budujú, rekonštruujú, spravujú a udržiavajú v súlade so zásadami štátnej dopravnej a cestnej politiky, s koncepciou rozvoja dopravy a vzhľadom na ochranu životného prostredia. Navrhovanie pozemných komunikácií sa vykonáva podľa platných slovenských technických noriem, technických predpisov a objektívne zistených výsledkov výskumu a vývoja v cestnej infraštruktúre. Na zabezpečenie uvedených úloh ministerstvo v súlade s metodickým pokynom MP 38/2016 schvaľuje a vydáva technické predpisy rezortu, ktoré usmerňujú prácu investorov, projektantov a zhotoviteľov v rôznych oblastiach (činnostiach) cestnej infraštruktúry. Technické predpisy rezortu sú zverejňované v plnotextovom znení na webovom sídle Slovenskej správy ciest - www.ssc.sk/sk/Technicke-predpisy-rezortu.ssc. Žiadame rešpektovať Technicko-kvalitatívne podmienky MDVRR SR, časť 9 – Kryty chodníkov a iných plôch z dlažby, Technické podmienky projektovania odvodňovacích zariadení na cestných komunikáciách ako aj ostatné spomínané technické predpisy v plnom rozsahu.
11. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státi ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po

dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území, vid' informačný materiál Národnej recyklačnej agentúry SR www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf. Tieto materiály spĺňajú technické predpisy definované v predchádzajúcom bode týchto pripomienok.

12. Žiadame spracovať Dokument starostlivosti o dreviny a Dokument miestneho územného systému ekologickej stability podľa 69 ods.1 písm. g zákona OPK č.543/2002 Z. z. a ich zapracovanie ako súčasti záväznej časti predmetného strategického dokumentu.
13. Žiadame dôsledne dodržiavať zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z. z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu.
14. Dopravný systém verejnej hromadnej prepravy založiť na kombinácii železničných regionálnych vlakov v Bratislavskom uzle v nadväznosti na okolité sídelné útvary v prepojení s metrom, ktoré bude tvoriť základ nosného systému v Bratislave. Na hlavných železničných uzloch a staniaciach metra realizovať P+R parkoviská.
15. Pri cestnej infraštruktúre realizovať odvodnenie formou cestných rigolov s úpravou dažďových záhrad a zakladanie nových stromových alejí popri týchto cestách.
16. Obnova agrárnej krajiny mimo zastavané územia sídelných útvarov v súlade so zásadami obnovy biodiverzity v zmysle stratégie EÚ.
17. Obnova lesov a to tak že dokument by mal riešiť záväzné vytváranie nových plôch lesov – parkov – na všetkých plochách , ktoré „ ležia ladom“ a to v krátkom horizonte – najviac päť rokov. Máme na mysli neobhospodarované pasienky a ornú pôdu, nezastavané plochy v priemyselných areáloch, nezastavané voľné plochy v sídlach, nevyužívané plochy v okolí vodných plôch a riek.
18. Na poľnohospodárskej pôde realizovať vetrolamy v podobe vrátenie stromovej vegetácie a zmenšenie – delenie – nimi veľkých plôch poľnohospodárskej pôdy.
19. Vo všeobecnom popise projektu sa predpokladá „participatívny management“, pričom nie je celkom jasné, čo ním predkladateľ myslí. Môžeme len usudzovať, že sa tým myslí napr. *„účasť partnerov z oblasti verejnej správy; z hospodárskej a sociálnej oblasti; a subjektov, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, vrátane partnerov z oblasti životného prostredia, mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti a nediskriminácie.“* Uvedené konštatovanie je však postupom ústredných orgánov verejnej správy v realite popierané a princíp zastúpenia občianskej spoločnosti je v skutočnej aplikačnej praxi značne obmedzený a niektorí vládni predstavitelia testujú citlivosť občianskej spoločnosti ako aj európskych a slovenských inštitúcií na útoky voči občianskej spoločnosti.

ZDS preto žiada, aby súčasťou rozhodnutia o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2022 - 2030“ boli aj záväzné opatrenia, ktoré

I. zabezpečia riadenú celospoločenskú diskusiu o občianskej spoločnosti, význame a činnosti ekologických spolkov a výsledkov ich činnosti, pričom ZDS bude jedným z legitímnych predstaviteľov tejto spoločenskej diskusie

II. nastaví mechanizmy aktívnej a úzkej participácie na riadení ale aj kontrole a osvete v súvislosti s implementáciou Partnerskej dohody SR, pričom ZDS má záujem byť jedným z takýchto spolkov, ktoré budú na takýchto procesoch participovať

- **Okresný úrad Trnava, Pozemkový a lesný odbor** (list č. OU-TT-PLO-2021/011299 zo dňa 15. 04. 2021)

K Oznámeniu o strategickom dokumente nemal žiadne pripomienky.

Len upozornil, že v prípade záberu poľnohospodárskej pôdy je potrebné postupovať v súlade so Zákonom NRSR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene Zákona NR SR č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- **Okresný úrad Skalica, Odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-SI-OSZP-2021/000517-002 zo dňa 19. 04. 2021)

Orgán ochrany ovzdušia nemal k Oznámeniu o strategickom dokumente žiadne námietky.

- **Mesto Senica** (list č. OVZPaD/JT4140/2021/16012 zo dňa 20. 04. 2021)

K Oznámeniu o strategickom dokumente nemal pripomienky.

- **Mesto Hlohovec** (list č. 9174/2021/2076/MES zo dňa 21. 04. 2021)

K Oznámeniu o strategickom dokumente nemal pripomienky.

- **Okresný úrad Piešťany, Odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-PN-OSZP-2021/003309-008 zo dňa 22. 04. 2021)

K Oznámeniu o strategickom dokumente nemal pripomienky.

- **Okresný úrad Trnava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** (list č. OU-TT-OCDPK-2021/011435/Ja zo dňa 22. 04. 2021)

K Oznámeniu o strategickom dokumente nemal pripomienky.

- **Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava** (list č. OHŽP/3846/21364 zo dňa 23. 04. 2021)

S Oznámením o strategickom dokumente súhlasí.

- **Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny** (list č. 8114/2021-6.3 zo dňa 27. 04. 2021)

Ministerstvo ako príslušný orgán ochrany prírody podľa §65 ods. 1 písm. r) Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

č. 543/2002 Z. z.“) po preštudovaní Oznámenia o strategickom dokumente, ako aj na základe odborného stanoviska Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky vydal v zmysle §9 ods. 1 písm. w) Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. k predloženému Oznámeniu o strategickom dokumente záväzné stanovisko:

V dotknutom území, ktoré rieši strategický dokument, sa nachádzajú viaceré chránené územia s 1. – 5. stupňom ochrany v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. Oznámenie o strategickom dokumente je stručné, všeobecné a má len informatívny charakter. Vplyvy na chránené územia a iné záujmy ochrany prírody a krajiny v ňom nie sú vyhodnotené, nakoľko neobsahuje informácie o plánovaných projektoch a aktivitách.

Predložený strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030“ podlieha povinnému hodnoteniu vplyvov na životné prostredie v zmysle Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. V rámci hodnotenia vplyvov požadujeme:

- Vyhodnotiť vplyvy strategického dokumentu na chránené územia národnej i európskej sústavy chránených území Natura 2000, vyhodnotiť vplyvy na prvky ÚSES, jaskynné prostredie a ostatné záujmy ochrany prírody a krajiny.
- Vyhodnotiť kumulatívne vplyvy strategického dokumentu, zohľadniť výsledky posudzovania vplyvov iných činností a strategických dokumentov podľa Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.
- Konkretizovať navrhované projekty (projekty odporúčame navrhovať prioritne mimo chránených území, ich ochranných pásiem a prvkov ÚSES).
- *Okresný úrad Hlohovec, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OÚ-HC-OSŽP-2021/000519 zo dňa 27. 04. 2021)*

Štátna správa odpadového hospodárstva, štátna správa ochrany ovzdušia, štátna vodná správa, štátna správa ochrany prírody a krajiny k Oznámeniu o strategickom dokumente nemali pripomienky, Odbor starostlivosti o životné prostredie ako celok súhlasil bez pripomienok.

- *Okresný úrad Skalica, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-SI-OSZP-2021/000529-002 zo dňa 28. 04. 2021)*

Ako príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva nemal k Oznámeniu o strategickom dokumente žiadne pripomienky a nepožadoval, aby bol predložený strategický dokument posudzovaný podľa Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

- *Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-DS-OSZP-2021/009285-002 zo dňa 28. 04. 2021)*

Predložil komplexné stanovisko:

Z hľadiska ochrany zložiek životného prostredia nemáme k predloženému Oznámeniu o strategickom dokumente žiadne zásadné pripomienky za podmienky dodržania kompletnej environmentálnej legislatívy, ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení.

Nakladanie s odpadmi musí byť v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva a POH Trnavského kraja.

V chránenej vodohospodárskej oblasti všetky činnosti musia byť v súlade s §31 Zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene Zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Navrhovaný program je situovaný v krajine, kde platí I. stupeň ochrany podľa §12 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a uplatňujú sa ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny. V okrese Dunajská Streda sú chránené územia: Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy, NPR Klátovské rameno, Chránené vtáčie územie Dunajské luhy, Chránené vtáčie územie Lehnice, Chránené vtáčie územie Ostrovné lúky, Chránené vtáčie územie Veľkoblavovské rybníky, územia európskeho významu Dunajské Luhy, Klátovské rameno, Eliašovský les Konopiská, Čičovské luhy Čiližské močiare Klúčovské rameno, chránené areály: Čičovské mŕtve rameno, Čiližské močiare, Gabčíkovský park, Hetmėň, Jurovský les, Hubický park, Konopiská, Kráľovičovokračanský park, Kráľova lúka, Opatovské jazierko, Ostrov orliaka morského, Tonkovský park, Rohovský park. Žiadame rešpektovať tieto chránené časti územia.

- *Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov (list č. OU-TT-OOP6-2021/012427 zo dňa 29. 04. 2021)*

Pozemkový referát k Oznámeniu o strategickom dokumente nemal žiadne pripomienky.

- **Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia** (list č. OU-TT-OSZP3-2021/011785 zo dňa 30. 04. 2021)

S predloženým Oznámením o strategickom dokumente súhlasil a zároveň upozornil, že pri realizácii jednotlivých aktivít a ich umiestňovaní bude potrebné dodržiavať ustanovenia zákona o ochrane prírody a rešpektovať všetky chránené územia, prvky územného systému ekologickej stability, významné krajinné prvky a lokality s výskytom chránených druhov.

Obsah doručených stanovísk k Správe o hodnotení strategického dokumentu (uvádzané v chronologickom poradí):

- **Okresný úrad Trnava, Pozemkový a lesný odbor** (list č. OU-TT-PLO-2023/004578 zo dňa 05. 01. 2023)

K Správe o hodnotení strategického dokumentu nemal žiadne pripomienky.

Len upozornil, že v prípade záberu poľnohospodárskej pôdy je potrebné postupovať v súlade so Zákonom NRSR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene Zákona NR SR č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave** (list č. RÚVZTT/OHŽPaZ/63/135/2023 zo dňa 10. 01. 2023)

S návrhom na vydanie záverečného stanoviska: „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2022 - 2030“ za územie okresov Trnava, Hlohovec a Piešťany súhlasil.

Konštatuje, že predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu presahuje hranice územného obvodu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave.

- **Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov** (list č. OU-TT-OOP6-2023/005293 zo dňa 12. 01. 2023)

Pozemkový referát k Správe o hodnotení strategického dokumentu nemal žiadne pripomienky.

Len upozornil, že niektoré navrhované zámery a opatrenia „Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja“ budú vyžadovať trvalý záber poľnohospodárskej pôdy. V prípade ich realizácie bude treba postupovať v zmysle Zákona č. 220/2004 Z. z. v súlade so Zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení. Zámery je potrebné realizovať v prvom rade v zastavanom území obcí a na lokalitách nadväzujúcich na zastavané územia obcí. Územnoplánovacie dokumentácie majú obsahovať lokality predpokladaného záberu poľnohospodárskej pôdy, ich výmery, druh pozemku, skupiny BPEJ a účel funkčného využitia. Predložené dokumentácie bude potrebné doručiť tunajšiemu úradu na posúdenie z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy.

- **Okresný úrad Trnava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** (list č. OU-TT-OCDPK-2023/004608 zo dňa 17. 01. 2023)

K Správe o hodnotení strategického dokumentu nemal žiadne pripomienky.

- **Okresný úrad Hlohovec, Odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OÚ-HC-OSŽP-2023/000120 zo dňa 18. 01. 2023)

Štátna správa odpadového hospodárstva, štátna správa ochrany ovzdušia, štátna správa ochrany prírody a krajiny a štátna vodná správa k Správe o hodnotení strategického dokumentu nemali pripomienky, Odbor starostlivosti o životné prostredie ako celok súhlasil bez pripomienok.

- **Okresný úrad Piešťany, Odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-PN-OSZP-2023/001688-002 zo dňa 23. 01. 2023)

K Správe o hodnotení strategického dokumentu nemal pripomienky.

- **Mesto Trnava, Odbor územného rozvoja a koncepcií** (list č. OURaK/4784-2333/2023/Šva zo dňa 24. 01. 2023)

K Správe o hodnotení strategického dokumentu nemal pripomienky.

- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede** (list č. RÚVZDS/OHŽPaZ/290/534/2023 zo dňa 24. 01. 2023)

K Správe o hodnotení strategického dokumentu nemal žiadne pripomienky.

- **Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky** (list č. ÚVZSR/OHŽP/553/2682/2023 zo dňa 26. 01. 2023)

So Správou o hodnotení strategického dokumentu súhlasil.

- **Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia** (list č. OU-TT-OSZP3-2023/004621-007 zo dňa 26. 01. 2023)

S predloženou Správou o hodnotení strategického dokumentu súhlasil.

Len pripomenul rešpektovať všetky chránené územia, územia európskej sústavy chránených území, chránené biotopy, chránené stromy, prvky územného systému ekologickej stability, významné krajinné prvky (najmä lesy, aleje, parky, remízy, vodné toky a brehové porasty) a lokality s výskytom chránených druhov, nachádzajúce sa v území.

- **Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-DS-OSZP-2023/004959-02 zo dňa 10. 02. 2023)

Z hľadiska ochrany zložiek životného prostredia nemal k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu žiadne zásadné pripomienky za podmienky dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy, ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení.

Nakladanie s odpadmi musí byť v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, ako aj vykonávacími predpismi v oblasti odpadového hospodárstva kraja.

V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových a podzemných vôd v súlade s §3 Zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhodnotenie opodstatnenosti uvedených pripomienok a vyjadrenie stanoviska posudzovateľa k nim:

Všetky uvedené pripomienky zainteresovaných orgánov pokladá spracovateľka odborného posudku za relevantné a bezprecedentné. Pripomienky a upozornenia, sformulované v

stanoviskách dotknutých orgánov, majú podľa spracovateľky odborného posudku prevažne charakter účelných odporúčaní pre budúce procesy projektovej prípravy a posudzovania jednotlivých projektov (aktivít, činností, opatrení).

Pripomienky a požiadavky Združenia domových samospráv k Oznámeniu o strategickom dokumente možno vo vzťahu k posudzovanému strategickému dokumentu považovať za irelevantné. Mnohé nie sú adresné navrhovanému strategickému dokumentu charakteru PHRSR, ale sú to požiadavky na územnoplánovaciú dokumentáciu, zámer alebo sú požiadavkami k dokumentu s iným územným vymedzením. Stanovisko je súborom konštatovaní a tvrdení rôznorodého charakteru, pripomienky sú z veľkej časti na úrovni všeobecných a samozrejmych požiadaviek platných legislatívnych predpisov a koncepčných materiálov, ktoré boli automaticky zohľadnené pri tvorbe navrhovaného strategického dokumentu. Naopak, iné pripomienky v stanovisku majú charakter požiadaviek na podobu a špecifické technické prevedenie vybraných konkrétnych aktivít, čo je vo vzťahu k rámcovej povahe navrhovaného strategického dokumentu bezpredmetné a tieto požiadavky môžu byť účelnejšie vznesené v rámci projektovej prípravy územia na úrovni posudzovania projektov (navrhovaných činností).

Vyjadrenie k požiadavkám ZDS:

Bod 1: Konštatácia faktov, ktorá neobsahuje ani odvolávku, ani pripomienku k textácii PHRSR TTSK 2023 - 2030.

Bod 2: V zmysle dôsledného uplatňovania strategického dokumentu „Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ sa PHRSR TTSK 2023 – 2030 vo viacerých svojich častiach dokumentu na túto odvoláva ako na nadradenú sektorálnu stratégiu pri implementovaní svojich jednotlivých špecifických cieľov.

Bod 3: PHRSR TTSK 2023 – 2030 vo viacerých svojich častiach obsahuje odvolávky na Program odpadového hospodárstva a obehovej ekonomiky, čomu venuje jeden samostatný špecifický cieľ Rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky s viacerými opatreniami.

Bod 4 a z časti **bod 5:** Verejné priestory a ich vzťah k sociálnemu, kultúrnemu a ekonomickému kapitálu sú predmetom PHRSR TTSK 2023 – 2030 v časti špecifického cieľa Podpora rozvoja infraštruktúry a služieb v oblasti spravodlivosti, bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu a extrémizmu, podpora zvyšovania kvality a bezbariérovosti verejných priestorov a verejných objektov, v časti revitalizácia vnútroblokov so zahrnutím exteriérových prvkov.

Bod 6 a 7: Irelevantné, predmetom posudzovania nie je Územný plán.

Bod 8: Irelevantné, nastavovanie kritérií v projektoch je v kompetencii riadiacich orgánov jednotlivých operačných programov, nie je predmetom PHRSR TTSK 2023 - 2030.

Bod 9: Parkovacie miesta sú v PHRSR TTSK 2023 – 2030 riešené ako doplnková infraštruktúra, ktorej typ je v kompetencii jednotlivých realizátorov stavieb, majúcich právny vzťah k pozemkom.

Bod 10 a 11: PHRSR TTSK 2023 – 2030 vytvára vo svojich obsahových častiach predpoklad a rámec pre rešpektovanie technicko-kvalitatívnych podmienok MD SR, ako aj ďalších platných predpisov. Všetky aktivity PHRSR TTSK 2023 – 2030 predpokladajú dodržiavanie štátnej legislatívy, zákonov, noriem a predpisov.

Bod 12: Irelevantné, ide o samostatný dokument, ktorý netvorí súčasť PHRSR TTSK 2023 - 2030, a teda ani nie je predmetom tohto posudzovania.

Bod 13: Všetky plánované aktivity v PHRSR TTSK 2023 – 2030 sú navrhnuté striktne v súlade s legislatívou.

Bod 14: Parkoviská P+R sú v PHRSR TTSK 2023 – 2030 obsiahnuté, zostatok pripomienky irelevantný, nakoľko je územne príslušný BSK.

Bod 15: Cestné rigoly sú súčasťou vodozádržných opatrení plánovaných v PHRSR TTSK 2023 - 2030.

Bod 16: Biodiverzita je riešená v časti Ochrana a posilňovanie biodiverzity a zachovanie biotopov.

Bod 17 a 18: Téma riešená v častiach: Podpora prírode blízkeho poľnohospodárstva, lesníctva (podpora viacúčelového využívania hospodárskych lesov a agroslesníctva a revitalizácia za účelom podpory biodiverzity), Ochrana a posilňovanie biodiverzity a zachovanie biotopov a podpora ekosystémových služieb v sídelnej a prírodnej krajine (podpora premeny brownfieldov).

Bod 19: Irelevantné, PHRSR TTSK 2023 – 2030 neobsahuje citovanú formuláciu „participatívny management“, zrejme citácia z PHRSR iného kraja. (Ako aj odvolávka na metro a ďalšie iné vstupy, zrejme pre BSK).

Občianska spoločnosť je riešená v rámci strategického cieľa: Zlepšenie dostupnosti a kvality služieb občianskej vybavenosti.

***

Spracovateľka odborného posudku konštatuje, že relevantné a opodstatnené pripomienky, vznesené k Oznámeniu o strategickom dokumente, už boli akceptované a zakomponované do elaborátu posudzovanej Správy o hodnotení strategického dokumentu, a taktiež zapracované do vlastného návrhu strategického dokumentu.

V tejto etape **relevantné, opodstatnené a bezprecedentné pripomienky, požiadavky a odporúčania** v stanoviskách zainteresovaných subjektov k Správe o hodnotení strategického dokumentu **odporúča spracovateľka odborného posudku zapracovať** v čo najväčšej miere, podľa aktuálnej situácie a možností, **do predmetného strategického dokumentu** Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030.

Relevantné a opodstatnené odporúčania a pripomienky zapojených subjektov boli preformulované do návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovaného strategického dokumentu.

Ďalej spracovateľka odborného posudku **odporúča** plné, resp. alternatívne, všeobecne prijateľné, **akceptovanie relevantných odporúčaní a pripomienok v rámci následných etáp projektovej prípravy dotknutého územia. Plánované aktivity (projekty, opatrenia) v navrhovanom strategickom dokumente, ktoré majú charakter navrhovaných činností (stavby, zariadenia a iné činnosti) bude podľa nej potrebné zodpovedne posúdiť na úrovni posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vyjadrila predpoklad, že v rámci týchto procesov budú podrobne vyhodnotené vplyvy jednotlivých činností na životné prostredie a navrhnuté účinné opatrenia na elimináciu a minimalizáciu možných negatívnych vplyvov na životné prostredie.**

3. Verejné prerokovanie a jeho závery

Vo väzbe na vyššie uvedené Úrad VÚC v súlade s ustanoveniami zákona vyvesením oznámenia na úradnej tabuli samosprávneho kraja informoval verejnosť o verejnom prerokovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030“. Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 23. 01. 2023 od 10.00 do 13.00 na VÚC Trnava, Starohájska 10. O termíne verejného prerokovania boli upovedomené všetky zainteresované subjekty.

Z verejného prerokovania bol v zmysle zákona urobený zápis. Zápisnica z verejného prerokovania bola Okresnému úradu v Trnave, Odboru starostlivosti o životné prostredie doručená dňa 27. 01. 2023. Verejného prerokovania sa podľa prezenčnej listiny k zápisnici zúčastnilo 7 rokujúcich. Prítomní boli zástupcovia príslušného orgánu – Okresného úradu v Trnave, Odboru starostlivosti o životné prostredie – Ing. Martin Pullmann, zástupcovia obstarávateľa – Vyššieho územného celku, Oddelenia stratégií a cezhraničnej spolupráce – Ing. Ida Antipovová, PHDr. Drahomíra Polakovičová, PhD., Ing. Michal Hornák, z Odboru analýz a verejných politík TTSK bol prítomný Mgr. Branislav Jáger, Mgr. Mária Málek za spoločnosť Zdravá župa, s.r.o., spracovateľ Správy o hodnotení strategického dokumentu, RNDr. Peter Tremboš, PhD. Program verejného prerokovania mal 5 bodov – 1. Otvorenie, privítanie účastníkov a úvod do obsahu verejného prerokovania, 2. Prezentácia strategického dokumentu PHRSR TTSK 2023 – 2030, 3. Prezentácia Správy o hodnotení strategického dokumentu, 4. Diskusia, 5. Záver. V rámci bodu 1. verejné prerokovanie otvorila vedúca Oddelenia stratégií a cezhraničnej spolupráce TTSK Ing. Ida Antipovová. Uviedla krátke zhrnutie k priebehu procesu tvorby dokumentu a informovala, že stretnutie bude venované verejnému prerokovaniu Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie (v rámci procesu SEA) a samotnému strategickému dokumentu. V rámci bodu 2. Ing. Michal Hornák z Oddelenia stratégií a cezhraničnej spolupráce TTSK prezentoval základné informácie o strategickom dokumente PHRSR TTSK na roky 2023 – 2030. V stručnosti predstavil jednotlivé časti strategického dokumentu – Úvod, Analytická časť, Strategicko-programová časť, Implementačná časť, Finančná časť, Informačné zdroje a Prílohy. Ing. Hornák sa venoval prioritám rozvoja, ktoré približujú jednotlivé sektorové politiky a poukázal na význam globálneho cieľa a strategických cieľov. Podrobne informoval o implementačnej časti dokumentu, kde zdôraznil dôležitosť zapojenia jednotlivých účastníkov do participatívneho procesu a vyhodnotil proces komunikácie sociálno-ekonomických partnerov. V prezentácii finančnej časti odprezentoval odhad finančného plánu do roku 2030 podľa prioritných oblastí a jednotlivých rokov. Ďalej informoval o prílohách, ktorými sú Listy špecifických cieľov a opatrení, Vstupná správa PHRSR TTSK 2023 – 2030 a Zásobník projektov.

V tretej časti programu RNDr. Peter Tremboš, PhD., spracovateľ Správy o hodnotení strategického dokumentu, informoval o vypracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu, uviedol, že bola spracovaná v súlade so všetkými legislatívnymi a metodickými východiskami uplatňujúcimi sa v súvislosti s procesom jej tvorby, schvaľovania, monitorovania a hodnotenia. Odprezentoval základné informácie o strategickom dokumente, o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie, ako aj o navrhovaných opatreniach na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie v častiach – Údaje o obstarávateľovi, Údaje o strategickom dokumente, Údaje o súčasnom stave životného prostredia, Údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie, Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie. Podrobne popísal najdôležitejšie časti hodnotenia predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie. V závere konštatoval, že realizáciou PHRSRTTSK 2023 – 2030 možno oprávnenne predpokladať prevažujúci pozitívny účinok na kvalitu životného prostredia a skvalitnenie životných

podmienok obyvateľov TTSK. Orientáciou na opatrenia, aktivity a projekty neinvestičného charakteru zamerané na zvyšovanie kvality života a podporu inkluzívnej občianskej spoločnosti bude mať strategický dokument pozitívny dopad aj na duševné zdravie a ochranu a zachovanie kultúrneho a prírodného bohatstva územia. Ing. Antipovová otvorila diskusiu, 4. bod programu verejného prerokovania, a vyzvala prítomných na predstavenie svojich pripomienok k dokumentu. Zo strany prítomných neboli k prerokovávaným častiam vznesené žiadne pripomienky. Ing. Antipovová ukončila verejné prerokovanie a poďakovala prítomným za účasť, čím naplnila 5. bod programu verejného prerokovania.

K verejnému prerokovaniu neboli dodatočne zaslané žiadne ďalšie písomné stanoviská. Verejnosť nevyužila možnosť vyjadriť sa v rámci verejného prerokovania Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Správa o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu obsahuje komplexné posúdenie vplyvov (pozitívnych a negatívnych) na životné prostredie, uvažuje s vplyvmi na všetky zložky životného prostredia, prírodného, i socioekonomického charakteru, ako aj na obyvateľstvo.

K hlavným problémom TTSK v oblasti životného prostredia patria:

- Nedostatočne účinná osвета zameraná na zvyšovanie záujmu občanov o kvalitu životného prostredia
- Znečistenie životného prostredia
- Zníženie kvality zásobárne vôd na Žitnom ostrove
- Rieky pretekajúce územím sú znečistené už na ich strednom toku
- Nedostatočná miera napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu
- Znečisťovanie vodných tokov splaškovými vodami
- Nízka lesnatosť územia
- Vysoká produkcia emisií tuhých látok a oxidu uhľového
- Veľmi vysoká a stále rastúca produkcia odpadov
- Nízka miera zhodnocovania a separovania odpadov
- Priesaky neodvážaných odpadových vôd k zdrojom pitnej vody a k prameňom
- Degradácia pôdneho fondu kvôli zavlažovaniu znečistenými vodami
- Petrochemický priemysel v Bratislave znečisťujúci vody Žitného ostrova
- Veterná a vodná erózia kvalitného pôdneho fondu
- Rastúci počet stredných a malých emitentov emisií s potenciálom rastu produkcie
- Imisie znečisťujúcich látok pochádzajúce z okolitých krajov
- Zvyšovanie intenzity automobilovej dopravy – mobilného zdroja emisií
- Kapacitné obmedzenia existujúcich skládok tuhých odpadov
- Produkcia nebezpečného odpadu, ktorý je záťažou do budúcnosti

PHSR TTSK 2023- 2030 je vo veľkej miere zameraný práve na riešenie vyššie uvedených problémov životného prostredia vrátane zdravia obyvateľstva. Jeho implementácia má prispieť k ich riešeniu v jednotlivých strategických častiach prostredníctvom príslušných špecifických cieľov, k nim priradeným opatrení a aktivít.

Pri nevhodnej implementácii niektorých opatrení však môže potenciálne dôjsť k negatívnym vplyvom na životné prostredie a zdravotný stav obyvateľov TTSK. Správa o hodnotení strategického dokumentu uvádza nasledovné opatrenia (vybrané z navrhovaného strategického dokumentu):

1.2.2.7. Podpora a budovanie infraštruktúry

1.2.4.8. Podpora rozvoja rekreačných stredísk, vrátane budovania a modernizácie športových areálov a vzdelávacích centier

2.1.4.2. Adaptačné a mitigačné opatrenia

2.2.2.2. Podpora vzniku energetických komunít na území

2.2.2.3. Podpora akumulácie prebytočnej energie na území a transformácie energií

2.2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely

2.2.4.1. Systematická podpora hĺbkovej modernizácie budov

2.3.1.1. Podpora premeny brownfieldov

3.1.1.1. Podpora rekonštrukcie, modernizácie a obnovy dopravnej infraštruktúry vrátane obchvatov

3.1.1.4. Zvýšenie kapacity parkovania v blízkosti zastávok verejnej osobnej dopravy

3.2.1.7. Podpora budovania infraštruktúry sociálneho bývania

3.2.1.16. Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry sociálnych zariadení vrátane zariadení SPODaSK

3.2.2.17. Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia zdravotníckych zariadení

3.2.3.1. Budovanie a modernizácia predškolských a školských zariadení, vrátane ich areálov

3.2.4.1. Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia športových areálov a zariadení

3.2.5.1. Podpora obnovy nehnuteľností vo vlastníctve alebo v správe kultúrnych a osvetových zariadení za účelom ich využívania v oblasti poskytovania kultúrnych služieb

3.2.5.3. Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia kultúrnych zariadení

3.3.1.1. Podpora budovania, rozširovania a modernizácie technickej infraštruktúry, vrátane sieťového pripojenia a digitalizácie služieb

V Správe o hodnotení strategického dokumentu boli vyhodnotené predpokladané vplyvy PHRSR TTSK 2023 – 2030 na životné prostredie vrátane zdravia obyvateľstva a navrhnuté opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov, ktoré by mohli vyplývať z realizácie tohto strategického dokumentu.

Vplyvy boli v Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu slovné vyhodnotené a opísané. Hodnotenie porovnávania variantov bolo výsledkom kvalifikovaného expertného odhadu. Výber kritérií použitých pri porovnaní realizačného a nultého variantu bol

podmieneny druhom, predpokladanou veľkosťou a významnosťou vplyvov a realizovateľnosťou možných opatrení na ich elimináciu, respektíve zmiernenie a ďalšími aspektmi, ako je celková antropogénna záťaž dotknutého územia, zaťaženie obyvateľstva, narušenie ekologických vzťahov ako aj ekonomickými súvislosťami. Na základe analýzy celého spektra predpokladaných pozitívnych i negatívnych vplyvov, ktoré možno predpokladať pri realizácii PHRSR TTSK 2023 – 2030, boli vybrané tri kritéria: vplyv na prírodné prostredie a prírodné zdroje, vplyv na sídelné prostredie a vplyv na sociálnu a ekonomickú zložku životného prostredia. Metóda porovnania výberu optimálneho variantu bola vybraná vzhľadom na mieru špecifikácie opatrení a aktivít posudzovaného strategického dokumentu.

Jednotlivé navrhované opatrenia v strategickom dokumente majú vo veľkej miere neinvestičný charakter a spočívajú v tvorbe organizačných, plánovacích a legislatívnych činností a postupov, určiť ich vplyv na životné prostredie nebolo v tejto etape možné.

Realizáciou uvedeného strategického dokumentu možno oprávnene predpokladať **prevažujúci pozitívny účinok** na kvalitu životného prostredia a skvalitnenie životných podmienok obyvateľov samosprávneho kraja.

Pozitívne vplyvy znamenajú posilňovanie ochrany prírody a biodiverzity, podporu aktivít zabezpečujúcich protipovodňovú ochranu, zlepšenie dopravnej situácie, dobudovanie infraštruktúry životného prostredia, regeneráciu sídiel a budovanie vedomostne orientovanej spoločnosti, vytvorenie lepších podmienok na výchovu a vzdelávanie, posilnenie infraštruktúry pre vedomostnú ekonomiku, zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily, zníženie rôznych rizík, posilnenie trendu vývoja a zavádzania nových, šetrnejších a efektívnejších technológií, vrátane opatrení na dosiahnutie úspor v energetických a materiálových zdrojoch. Orientáciou na opatrenia, aktivity a projekty neinvestičného charakteru zamerané na zvyšovanie kvality života a podporu inkluzívnej občianskej spoločnosti bude mať pozitívny dopad aj na duševné zdravie i ochranu a zachovanie kultúrneho a prírodného bohatstva územia.

Za najvýznamnejšie **negatívne dopady** schválenia a realizácie navrhovaného strategického dokumentu boli identifikované vplyvy v podobe lokálneho znečistenia životného prostredia (napr. znečistenie ovzdušia, vôd, pôd, horninového prostredia, produkcia odpadových vôd, zvýšenie hlukovej záťaže, terénne úpravy a pod.), taktiež v podobe dočasného alebo trvalého negatívneho ovplyvnenia fauny, flóry, biodiverzity (napr. pri zvýšení fragmentácie biotopov alebo vytvorením bariérových efektov), v prípade niektorých aktivít možno predpokladať určité negatívne vizuálne dopady (krajinný obraz, scenéria, zmeny vo využívaní krajiny), či už počas výstavby alebo prevádzky niektorých plánovaných projektov. Niektoré navrhované zámery a opatrenia PHRSR TTSK 2023 – 2030 budú vyžadovať dočasný alebo aj trvalý záber pôdy, a to i v rámci zastavaného územia, poľnohospodárskych pôd, lesných pôd, prípadne by mohlo v osobitných prípadoch dôjsť aj k záberu plochy prvkov územného systému ekologickej stability.

Realizácia niektorých opatrení môže mať krátkodobo až strednodobo negatívny vplyv na ekonomiku (napríklad uprednostňovanie environmentálne šetrnejších no finančne náročnejších technológií).

Potenciálne negatívny vplyv na kvalitu života obyvateľov TTSK môže nastať v prípade nepriaznivého ekonomického vývoja, poklesu disponibilných príjmov jeho obyvateľov i príjmov samosprávnych orgánov, ktoré môžu viesť k nedostatku zdrojov na zabezpečenie ich funkcií. Príliš ambiciózná realizácia v dokumente navrhovaných opatrení na úkor iných funkcií a potrieb môže viesť k nespokojnosti obyvateľstva a k strate politickej podpory.

Navrhované projekty, aktivity a opatrenia uvedené v PHRSR TTSK 2023 – 2030 budú mať aj ďalšie požiadavky na vstupy (napr. na suroviny, energetické zdroje a pracovné sily). Vzhľadom na nízku mieru ich konkretizácie však v tejto etape nie je možné veľkosť týchto vstupov špecifikovať. Posudzovaný dokument neobsahuje žiadne údaje o nárokoch na priestor, záber poľnohospodárskej alebo inej plochy, na stavebný alebo iný materiál, na energie, pracovné sily a podobne.

Pri časovo alebo priestorovo nevhodnej implementácii opatrení uvažovaných v navrhovanom strategickom dokumente môže dôjsť k potenciálnym kumulatívnym vplyvom, prípadne k vyvolanými vplyvom, ktoré sa môžu v špecifických prípadoch pri tom prejaviť.

Vzhľadom na polohu dotknutého regiónu je predpoklad, že pri realizácii niektorých opatrení uvádzaných v posudzovanom strategickom dokumente môže dôjsť **potenciálne aj k cezhraničným vplyvom**. Týka sa to najmä opatrení v oblasti dopravy, kde môže dôjsť k vplyvom, ktoré môžu mať dosah aj na územie Maďarska, Rakúska a Českej republiky. Priame vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice sa predpokladajú v lokalitách, kde sa dopravná infraštruktúra pripája na infraštruktúru susediacich krajín. Vzhľadom na to, že pôjde o environmentálne priaznivé, nízkouhlíkové dopravné systémy rozvíjané najmä v záujme miestnej mobility, nepredpokladá sa zvýšená tvorba emisií a hluku.

Zároveň možno očakávať, že v súvislosti s navrhovanými environmentálnymi opatreniami (napr. príprava programov starostlivosti o chránené územia NATURA 2000, programov záchrany pre kriticky ohrozené rastliny a živočíchy, napojenie na európsku sieť cyklomagistrál a pod.) dôjde najmä k významným pozitívnym vplyvom, ktoré môžu mať aj transhraničný charakter. Intenzitu a charakter týchto vplyvom však na tomto stupni nemožno bližšie špecifikovať. Ak bude hroziť takýto cezhraničný vplyv, bude potrebné pri jednotlivých realizačných projektoch postupovať v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvom na životné prostredie. Aj pre činnosti, pri ktorých nebude jednoznačná požiadavka uvedeného zákona na posudzovanie a budú charakteru s možným negatívnym vplyvom, Správa o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu odporúča konzultovať ich s orgánmi a zainteresovanými organizáciami susedných štátov, prípadne ich zakomponovanie do väčších projektov cezhraničnej spolupráce.

Iné negatívne vplyvy identifikované neboli.

Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na chránené územia, vrátane území sústavy chránených území (NATURA 2000).

Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva.

Spracovateľka posudku konštatuje, že **vplyvy navrhovaného strategického dokumentu, ktoré bolo možné predpokladať v rámci jeho posudzovania, nie sú takého charakteru, aby spôsobili závažný negatívny vplyv na životné prostredie dotknutého územia**. Správa o hodnotení strategického dokumentu uvádza relevantné kladné a záporné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie.

Použitie vstupné informácie boli podľa nej pre posúdenie dopadu navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie volené vhodne. Vzhľadom na charakter dotknutého územia a navrhovaného strategického dokumentu konštatuje, že uvedené informácie boli pre celkové posúdenie vplyvom na životné prostredie postačujúce.

Ak sa vyskytli nejaké nedostatky alebo neurčitosti pri vypracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu, boli zapríčinené koncepčnou a programovou povahou navrhovaného strategického dokumentu. Správa o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu uvádza, že na základe informácií obsiahnutých v posudzovanom strategickom

dokumente, nebolo možné jednoznačne špecifikovať potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať zo skutočnosti, že posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie je v podstate predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity dotknutého územia z hľadiska rôznych záujmov územia a návrhy jednotlivých opatrení, projektov, aktivít definovaných v strategickom dokumente nie sú bližšie určené, čo sa týka ich umiestnenia, prevedenia, rozsahu a pod. Je možné posúdiť len rámcový potenciálny vplyv navrhovaných rozvojových aktivít na životné prostredie a obyvateľstvo dotknutého územia. Strategický dokument PHRSR TTSK 2023 – 2030 je otvorenou platformou, do ktorej sa bude môcť vstupovať počas celého obdobia jeho platnosti. Jednotlivé investičné zámery (aktivity, projekty, opatrenia), ak to bude vyplývať z aktuálneho znenia zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, budú podliehať samostatným posudzovaniam vplyvov na životné prostredie (EIA). Vzhľadom k predpokladanému následnému podrobnému posúdeniu vplyvov na životné prostredie, možno považovať vyhodnotenie vplyvov na úrovni strategického dokumentu v predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu za postačujúce.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na chránené územia, vrátane území sústavy chránených území (NATURA 2000).

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vykonaného v rámci Správy o hodnotení strategického dokumentu podľa ustanovení zákona, pri ktorom sa zväzil stav využitia dotknutého územia, jeho únosnosť, význam očakávaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva z hľadiska pravdepodobnosti, rozsahu, trvania, povahy, miesta účinnosti, stanovísk orgánov a organizácií zainteresovaných pri navrhovanom strategickom dokumente a dotknutých navrhovaným dokumentom, ako aj stanovísk obyvateľov žijúcich v záujmovom území a ostatných stanovísk a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

schválenie navrhovaného strategického dokumentu „**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030**“ za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v časti VI. bod 3 tohto Záverečného stanoviska.

2. Odporúčaná variant

Na základe Rozsahu hodnotenia vydaného OÚ Trnava - OSŽP dňa 06. 06. 2022 (OU-TT-OSZP2-2022/001178/Pu) bol uvažovaný **iba jeden realizačný variant.**

Alternatívne návrhy riešenia a realizácie jednotlivých navrhovaných opatrení boli podľa vyjadrenia spracovateľa predmetného strategického dokumentu priebežne zapracované do podoby výsledného textu strategického dokumentu. Pri ich implementácii sa variantné riešenia môžu uplatniť na úrovni konkrétnych investičných projektov.

V rámci Správy o hodnotení strategického dokumentu bol tak posudzovaný navrhnutý realizačný variant vo vzťahu k takzvanému „nulovému variantu“.

Za **nulový variant** je považovaný stav, ktorý by nastal, ak by posudzovaný strategický dokument nebol schválený a teda nedošlo by k realizácii navrhovaných opatrení a aktivít (investičných projektov, navrhovaných činností) uvažovaných v predmetnom strategickom dokumente.

Realizačný variant predstavuje samotné znenie navrhovaného strategického dokumentu v posudzovanej podobe.

Vhodnosť posudzovaných variantov bola určená ich jednoduchým bodovým hodnotením v prehľadnej hodnotiacej tabuľke. Z hodnotenia vyplynulo, že nulový variant je z hľadiska zmeny intenzity vplyvov a následne vyvolaných zmien neutrálny – jednotlivé kritériá mali pridelenú hodnotu „0“. U realizačného variantu možno predpokladať zmeny intenzity doterajších vplyvov, prípadne aj vyvolanie vplyvov nových – jednotlivé kritériá preto nadobúdali hodnotu (+ -) 1 až (+ -) 6. Na základe vyššie uvedeného porovnania bolo v Správe o hodnotení skonštatované, že ako vhodnejší sa javí realizačný variant. Suma potenciálnych vplyvov v jeho prípade nadobudla hodnotu + 10.

Ak by sa navrhovaný strategický dokument nerealizoval (nulový variant), malo by to negatívny dopad na územný rozvoj celého kraja. Význam tohto strategického dokumentu spočíva predovšetkým vo vytvorení rámca pre aplikáciu viacerých rozvojových politík podporovaných najmä zo zdrojov Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Hlavným cieľom PHRSR TTSK 2023 – 2030 je zlepšenie kvality života a regionálnej konkurencieschopnosti Trnavského kraja s dopadom na vyvážený územný rozvoj prostredníctvom vhodne zvolených intervencií regionálneho a miestneho charakteru. Nerealizovaním plánovaných opatrení a aktivít by tak došlo k spomaleniu rozvoja nielen TTSK, ale sprostredkovane aj celej SR.

Spracovateľka odborného posudku odporúča vydať kladné záverečné stanovisko a odporúča prijatie navrhovaného strategického dokumentu v navrhovanom realizačnom variante pri zohľadnení navrhovaných opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie predpokladaných negatívnych vplyvov, so zohľadnením relevantných a opodstatnených pripomienok, odporúčaní a usmernení sformulovaných v stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Schválenie navrhovaného strategického dokumentu bude možné po vyhodnotení posudzovania vplyvov na životné prostredie a dôkladnom zapracovaní pripomienok a podmienok do návrhu strategického dokumentu v zmysle §15 zákona.

Schvaľujúci orgán bude povinný vziať do úvahy výsledky účasti dotknutej verejnosti a vznesené relevantné požiadavky a pripomienky verejnosti, a to najmä stanoviská dotknutej verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou.

Samotné schvaľovanie PHRSR TTSK 2023 – 2030 bude mať nasledovný priebeh:

- schválenie PHRSR TTSK 2023 – 2030 Uznesením Zastupiteľstva TTSK,

- vypracovanie čistopisu PHRSR TTSK 2023 - 2030.

Obstarávateľ doručí príslušnému orgánu schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom. Príslušný orgán najneskôr do piatich dní od jeho doručenia schválený strategický dokument zverejní na webovom sídle MŽP SR.

Správa o hodnotení strategického dokumentu pri implementácii a realizácii v navrhovanom strategickom dokumente navrhovaných opatrení odporúča aplikovať nasledovné odporúčania:

- realizovať posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so Zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená technická a technologická optimalizácia, vhodná lokalizácia, výber najlepších dostupných technológií, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych i ekonomických aspektov
- brať do úvahy vplyv navrhovaných opatrení nielen na udržateľný regionálny rozvoj územia TTSK, ale aj ďalšie časti Slovenska, vrátane cezhraničných vplyvov na okolité krajiny
- sledovať nielen sociálny a ekonomický prínos aktivity a jej finančnú realizovateľnosť, ale aj mieru ohrozenia životného prostredia i hodnotu vyvolaných environmentálnych vplyvov a opatrení na ich elimináciu
- sledovať vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických vplyvov na lokálnej i regionálnej úrovni s prihliadnutím na cezhraničné vplyvy
- zabezpečiť transparentnosť, vrátane prístupu k informáciám, v celom procese vyhlasovania výziev, výberu a pridelovania prostriedkov ako aj monitoringu a hodnotenia projektov a opatrení pri rešpektovaní ochrany hospodárskej súťaže
- zvýšiť účasť obyvateľstva na príprave projektov a vytvoriť podmienky na dialóg medzi expertmi, zástupcami navrhovateľov projektov, samosprávou a verejnosťou
- zefektívniť a zjednodušiť administráciu prípravy a realizácie projektov tak, aby boli prístupné širšiemu okruhu adresátov pomocí z rôznych obcí bez nadmerných požiadaviek na ich finančné, technické a personálne kapacity pri zabezpečení objektívnosti výberu a dôslednosti kontroly
- sledovať možnosť dodržiavania štandardných platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovanou aktivitou
- podporiť vzdelávanie v témach, ako je trvalo udržateľné využívanie zdrojov energie, modely trvalo udržateľnej výroby a spotreby, zdravie, zodpovedné občianstvo a pod.
- do škôl a školských zariadení zavádzať integrované environmentálne riadenie
- spolupracovať s rezortom zdravotníctva pri realizácii preventívnych opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia i zvýšenie odolnosti populácie tak, aby sa znižovala chorobnosť na respiračné choroby
- podporovať využívanie obnoviteľných zdrojov energie, zmeniť (tam, kde je to efektívne) palivovú základňu energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech využívania obnoviteľných zdrojov energie
- podporovať súlad medzi ochranou prírody a krajiny, ochranou pred povodňami a ochranou vôd cez integrovaný manažment krajiny

- podporovať uplatňovanie efektívnych a vhodných adaptačných a mitigačných opatrení na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy
- podporovať spracovanie podrobných povodňových máp
- spolupracovať pri zlepšovaní stavu osobitne chránených častí prírody a krajiny a to aj pomocou zapojenia vlastníkov a užívateľov pozemkov
- v maximálnej možnej miere sa podieľať na ochrane ohrozených druhov zvierat, rastlín a ich biotopy s osobitným dôrazom na zabránenie prílišnej fragmentácie prirodzeného prostredia
- do praktickej starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny zapájať mimovládne organizácie, využívať spoluprácu s nimi na získanie doplnkových finančných zdrojov
- spolupracovať s obcami pri starostlivosti o chránené územia, po metodickej i organizačnej stránke im pomáhať pri vyhlasovaní obecných chránených území
- vytvárať podmienky pre rozvoj „ekoturistiky“
- podporovať budovanie materiálnej, personálnej i organizačnej základne pre výchovu k ochrane prírody a krajiny
- vytvárať podmienky pre spracovanie funkčnej databázy náučných chodníkov na území TTSK
- spolupracovať pri tvorbe a realizácii akčného plánu budovania a rekonštrukcie siete náučných chodníkov a náučných lokalít
- podporovať efektívnu stratégiu eliminácie invázy druhov rastlín a živočíchov
- zvýšiť účinnosť osvetly verejnosti prostredníctvom masmédií, rozšírením edičnej činnosti a ďalšími výchovno-propagačnými akciami s cieľom zlepšiť jej vzťah k životnému prostrediu a k myšlienkam trvalo udržateľného rozvoja
- vytvárať dobré podmienky pre plnenie medzinárodných záväzkov v oblasti starostlivosti o životné prostredie a zdravie na regionálnej i lokálnej úrovni
- pri spracovaní programov starostlivosti o chránené územia, najmä chránené vtáčie územia a územia európskeho významu aktívne spolupracovať v rámci cezhraničnej spolupráce so zahraničnými partnermi
- vytvárať podmienky pre dosiahnutie rovnováhy medzi individuálnou a hromadnou dopravou
- pri jednotlivých realizačných projektoch brať zvýšený ohľad na najzraniteľnejších účastníkov dopravy, spolupracovať s obcami pri riešení dopravných problémov na lokálnej i regionálnej úrovni
- vytvárať podmienky pre zlepšenie ekonomických a environmentálnych výkonov rôznych druhov dopravy, v prípade potreby sa podieľať na realizácii opatrení vedúcich k optimalizácii toku cestujúcich a tovarov
- podporovať budovanie trvalo udržateľných komunit v mestských a vidieckych oblastiach
- posilňovať a podporovať prístupy ako je napríklad miestna Agenda 21 a iné procesy so širokou účasťou verejnosti

- vytvárať podmienky na zvýšenie podielu energeticky úsporných budov (tepelná izolácia, využitie obnoviteľných zdrojov energie, zelené strechy, nízkoenergetické stavby, hospodárenie so zrážkovou vodou a pod.)
- spolupracovať s obcami pri tvorbe a realizácii projektov zameraných na regeneráciu územia, revitalizáciu dnes už nevyužívaných priemyselných a poľnohospodárskych areálov a pod.
- vytvárať podmienky pre zapojenie obcí do výmeny skúseností a osvedčených postupov pri riešení problémov životného prostredia a udržateľného rozvoja
- spolupracovať pri zavádzaní integrovaného environmentálneho riadenia sídelného prostredia (napr. pri zavádzaní systémov EMAS alebo ISO 14001)
- podieľať sa na zlepšení informovanosti obyvateľstva o znečistení životného prostredia a nepriaznivých vplyvoch na zdravie
- podporovať inovácie, vedúce k zníženiu intenzity negatívnych vplyvov na životné prostredie, k účinnejšiemu a zodpovednejšiemu využívaniu prírodných zdrojov
- vytvárať podmienky na to, aby sa inovácie, výskum a technologický rozvoj stal účinnejší a prístupnejší miestnym podnikom
- podporovať výskum vzájomného pôsobenia sociálnych, hospodárskych a ekologických systémov, metodík a nástrojov analýzy rizika, systémov spätnej projekcie, predpovedí a prevencie
- podporovať vzdelávanie v oblasti zavádzania environmentálneho manažérstva v podnikateľskom a verejnom sektore
- stimulovať aktivity zamerané na udržateľné využívanie prírodných zdrojov
- podporovať výskum biodiverzity, genetických zdrojov, ekosystémových služieb, interakcií ekosystémov s ľudskou činnosťou.

Posudzovaná Správa o hodnotení strategického dokumentu konštatuje, že realizácia navrhnutých opatrení v rámci navrhovaného strategického dokumentu zásadne nenaruší životné prostredie a negatívne neovplyvní zdravie ľudí.

Navrhnuté opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu predpokladaných vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia je možné v prípade strategických dokumentov len všeobecne. PHRSR TTSK 2023 – 2030 je rámcový dokument, preto je pochopiteľné, že neobsahuje podrobné informácie o spôsobe plánovanej realizácie navrhovaných opatrení.

Jednotlivé navrhované opatrenia v strategickom dokumente majú vo veľkej miere neinvestičný charakter a spočívajú v tvorbe organizačných, plánovacích a legislatívnych činností a postupov.

Pre aktivity, ktoré budú mať v rámci realizácie navrhovaných opatrení investičný charakter, platí povinnosť postupovať v súlade so Zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Pri realizácii investičných opatrení bude taktiež uplatňovaný Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v aktuálnom znení, ako aj všetky prislúchajúce vykonávacie predpisy. Pokiaľ budú plánované aktivity (projekty, navrhované činnosti) posúdené a schválené podľa platných právnych predpisov, nepredpokladá sa zásadné poškodenie životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Zo stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Správe o hodnotení strategického dokumentu vyplynuli požiadavky, na základe čoho možno sformulovať nasledovné opatrenia:

- v prípade záberu poľnohospodárskej pôdy postupovať v súlade so Zákonom NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene Zákona NR SR č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zámery a opatrenia, ktoré budú vyžadovať trvalý záber poľnohospodárskej pôdy, realizovať v prvom rade v zastavanom území obcí a na lokalitách nadväzujúcich na zastavané územia obcí;
- rešpektovať všetky chránené územia, územia európskej sústavy chránených území, chránené biotopy, chránené stromy, prvky územného systému ekologickej stability, významné krajinné prvky (najmä lesy, aleje, parky, remízy, vodné toky a brehové porasty) a lokality s výskytom chránených druhov, nachádzajúce sa v dotknutom území;
- projekty navrhovať prioritne mimo chránených území, ich ochranných pásiem a prvkov ÚSES;
- dodržať kompletnú environmentálnu legislatívu, aj pri realizácii navrhovaných opatrení;
- nakladanie s odpadmi realizovať v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, ako aj vykonávajúcimi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva kraja;
- v chránenej vodohospodárskej oblasti plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových a podzemných vôd v súlade s §3 Zákona NR SR č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

***

Spracovateľka odborného posudku konštatuje, že všetky vyššie uvedené **opatrenia sú relevantné, opodstatnené, technicky a ekonomicky realizovateľné**. Javia sa ako **účinné z hľadiska eliminácie predpokladaných negatívnych vplyvov** navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie.

Odporúča navrhované opatrenia zodpovedne zvážiť a v čo najväčšej možnej miere akceptovať a zapracovať do posudzovaného strategického dokumentu a v prípade schválenia navrhovaného dokumentu aj **dodržať pri napĺňaní záverov** z neho vyplývajúcich.

Rovnako **odporúča akceptovať** aj **všetky relevantné a opodstatnené opatrenia**, ktoré vyplynú z ďalšieho priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj tie, ktoré vyplynú z ďalších etáp projektovej prípravy dotknutého územia na úrovni jednotlivých investičných projektov (aktivít, činností, opatrení).

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa §14 zákona na základe Správy o hodnotení strategického dokumentu, stanovísk subjektov, vrátane verejnosti v procese posudzovania,

rozsahu hodnotenia, záznamu z verejného prerokovania a odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní Záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a z Vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z. o zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad v Trnave, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja dôsledne analyzoval každú pripomienku a stanoviská od zúčastnených subjektov a od verejnosti. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté do návrhu opatrení.

Pri posudzovaní navrhovaného strategického dokumentu sa brali do úvahy vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, socioekonomické a prírodné prostredie, chránené územia, vrátane území sústavy chránených území, ako aj technicko-ekonomické kritériá.

Z výsledku posudzovania vyplynulo, že navrhovaný realizačný variant navrhovaného strategického dokumentu je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Za predpokladu akceptovania a realizácie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a dôsledným monitorovaním realizácie je možné minimalizovať očakávané negatívne vplyvy schválenia navrhovaného strategického dokumentu v dotknutom území a zabezpečiť tak prevahu pozitívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu v posudzovanom území.

V priebehu posudzovania boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, popísané v Správe o hodnotení strategického dokumentu a v kapitole IV. tohto Záverečného stanoviska. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného realizačného variantu z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovaný strategický dokument je možné schváliť v navrhovanom variante, ak budú splnené podmienky a opatrenia na minimalizáciu a elimináciu negatívnych vplyvov.

Celkovo bolo na Okresný úrad v Trnave, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja doručených **14 písomných stanovísk dotknutých subjektov k Oznámeniu o strategickom dokumente, vrátane jedného stanoviska verejnosti a 11 stanovísk k Správe o hodnotení strategického dokumentu, a zápis z verejného prerokovania** Správy o hodnotení strategického dokumentu.

Deväť z doručených stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente nemalo žiadne pripomienky. V 3 stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente boli určité drobné upozornenia, v 2 stanoviskách sú vyjadrené obsiahlejšie a významnejšie upozornenia a odporúčania (Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny a Združenie domových samospráv). Objavujú sa námietky predovšetkým charakteru upozornení a odporúčaní s cieľom minimalizácie negatívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie dotknutého územia a zabezpečenia právne a procesne nekonfliktného postupu prípravy a schvaľovania rozvojovej dokumentácie územia, ako aj realizácie súvisiacich projektov (aktivít, činností). **V žiadnom zo stanovísk sa neobjavuje nesúhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v navrhovanom realizačnom variante.**

Relevantné a opodstatnené odporúčania a požiadavky sformulované v stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente boli prenesené do Rozsahu hodnotenia a následne zakomponované do posudzovanej Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

Významnejšie pripomienky k Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu PHRSR TTSK 2023 - 2030 neboli sformulované. V 5 stanoviskách sa objavili drobné pripomienky, odporúčania a usmernenia, 6 stanovisk bolo úplne bez pripomienok a odporúčaní. **Všetky stanoviská vyjadrili súhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v predloženej podobe.** ZDS, ani iná verejnosť, k Správe o hodnotení strategického dokumentu nedoručila svoje stanovisko.

Zhrnutím zhromaždených poznatkov v doterajšom priebehu posudzovania je možné sformulovať nasledovné závery:

- navrhovaný strategický dokument nebude mať negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by narušili súčasný stupeň ekologickej stability, ekologickej významnosti územia TTSK, nebude mať negatívne dopady na zdravie, kvalitu života, pohodu a bezpečnosť jeho obyvateľstva a návštevníkov, práve naopak, strategický dokument má za cieľ znižovať negatívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo, očakávané pozitívne priame, nepriame, synergické a kumulatívne vplyvy výrazne prevyšujú nad potenciálne negatívnymi vplyvmi;
- vplyvy na chránené územia, vrátane území sústavy NATURA2000, sa nepredpokladajú;
- vzhľadom na nízku mieru konkretizácie budúcich projektov, nie je možné ich potenciálne vplyvy, ich rozsah a prejavy v tejto etape bližšie špecifikovať, každá navrhovaná činnosť (investičný projekt), ktorá svojim charakterom či rozsahom podlieha požiadavkám Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, bude v budúcnosti posudzovaná v súlade s uvedeným zákonom;
- v prípade schválenia navrhovaného strategického dokumentu bude nutné bezpodmienečne uplatniť opatrenia na minimalizáciu a elimináciu predpokladaných negatívnych vplyvov posudzovaného strategického dokumentu;
- všetky subjekty zúčastnené v procese posudzovania vyslovili súhlas s prijatím navrhovaného strategického dokumentu za predpokladu rešpektovania ich pripomienok a požiadaviek;
- vzhľadom na polohu regiónu je predpoklad, že pri realizácii niektorých opatrení, môže dôjsť potenciálne aj k cezhraničným vplyvom (Česká republika, Rakúsko, Maďarsko).

V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli vyhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

5. Návrh monitoringu

Proces monitorovania vychádza zo štruktúrovaného modelu riadenia na úrovni prioritných oblastí, strategických i špecifických cieľov, a najmä opatrení a aktivít.

Monitorovanie a hodnotenie by mali zabezpečovať všetky subjekty zúčastnené na riadení a implementácii PHSR TTSK 2023 – 2030 v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností, ako aj subjekty, ktoré čerpajú finančné prostriedky z fondov.

Monitorovanie by malo prebiehať dvoma spôsobmi – na základe systému dohodnutých ukazovateľov a na základe špecifických požiadaviek uvedených v pravidlách využívania externých zdrojov financovania, Európskych štrukturálnych a investičných fondov a podobne.

Ciele PHRSR TTSK 2023 - 2030 sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy fyzických a finančných ukazovateľov. Pre účely monitorovania vplyvov na životné prostredie je možné tento systém použiť najmä na:

- zabezpečenie zberu štatistických a finančných údajov o realizácii projektov;
- sledovanie monitorovacích ukazovateľov environmentálnych efektov na úrovni jednotlivých opatrení a priorít PHRSR TTSK 2023 - 2030;
- agregáciu výsledkov monitorovania za účelom vyhodnocovania efektov a efektivity projektov, jednotlivých prioritných osí a Programu ako celku.

Hlavným cieľom monitorovania PHRSR TTSK na roky 2023 až 2030 je pravidelné sledovanie realizácie cieľov, deklarovaných v strategickom dokumente s využitím sústavy merateľných ukazovateľov k jednotlivým špecifickým cieľom (uvedené v Príloha 1 PHRSR TTSK 2023 – 2030) a sústavy realizovaných aktivít. Je potrebné, aby sa tak dialo na báze priebežného porovnania jednotlivých dosiahnutých výsledkov a finančných nákladov pri plnení jednotlivých opatrení. Smerodajným bude v tomto smere Záverečný účet územných samospráv jednotlivých obcí na území TTSK v období implementácie PHRSR TTSK 2023 - 2030.

Pre nezávislé nastavenie monitorovania plnenia stanovených cieľov a efektívnosti by mali na zbere, spracovaní údajov, príprave Správy z hodnotenia pre potreby TTSK spolupracovať aj Rada partnerstva TTSK, jednotlivé obce, tematické komisie TTSK a vecne príslušné odborné útvary Úradu TTSK.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená Správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k Správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Pri vydaní záverečného stanoviska boli začlenené komplexné environmentálne aspekty, boli hodnotené vplyvy na všetky zložky životného prostredia dotknutého územia, na obyvateľstvo a jeho zdravie.

Environmentálne ciele, vrátane zdravotných cieľov, sa zohľadnili pri komplexnej charakteristike územia TTSK, kde sa identifikovali pozitívne environmentálne stránky dotknutého územia a environmentálne problémy, ktoré majú, resp. môžu mať dopad aj na zdravotný stav obyvateľstva. Environmentálne aspekty sa premietli do SWOT analýzy. Požiadavky na riešenie environmentálnych a ekologických problémov súvisiacich s ochranou zdravia sa premietli aj do jednotlivých prioritných oblastí, opatrení a plánovaných aktivít.

Vzhľadom na limitované finančné prostriedky sa vybrali najdôležitejšie z nich, ďalšie požiadavky ochrany životného prostredia a zdravia sa budú realizovať v iných súvisiacich operačných programoch a z iných zdrojov.

V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa postupovalo v súlade so Zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Pri posudzovaní vplyvu strategického dokumentu boli vyhodnotené jeho predpokladané vplyvy na životné prostredie TTSK, vrátane zdravia obyvateľstva tohto regiónu. Zároveň boli navrhnuté opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo

zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov, ktoré by mohli vyplývať z realizácie tohto strategického dokumentu. Identifikácia vplyvov na životné prostredie prebiehala na základe analýzy prírodných a socioekonomických zložiek životného prostredia dotknutého územia a jednotlivých vstupov a výstupov v porovnaní s cieľmi strategického dokumentu.

Pri vydaní záverečného stanoviska boli zohľadnené výstupy sformulované v Správe o hodnotení strategického dokumentu, do záverečného stanoviska boli prenesené všetky relevantné pripomienky zo všetkých stanovísk zúčastnených subjektov k Správe o hodnotení strategického dokumentu, ako aj všetky relevantné opatrenia na minimalizáciu a elimináciu predpokladaných negatívnych vplyvov uvedené v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

Príslušnému orgánu bolo doručené jedno stanovisko verejnosti – Združenia domových samospráv k Oznameniu o strategickom dokumente). Stanovisko odporúča prijatie navrhovaného strategického dokumentu PHRSR TTSK 2023 – 2030 v navrhovanej podobe za podmienok a s odporúčaniami uvedenými v uvedenom stanovisku. Možno konštatovať, že navrhovaný strategický dokument je v súlade s relevantnými odporúčaniami v stanovisku.

Iná verejnosť neprejavila svoj záujem na príprave posudzovaného strategického dokumentu, Verejnosť nevyužila svoje právo vyjadriť sa v rámci verejného prerokovania Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

Pravidelné monitorovanie a hodnotenie progresu v napĺňaní PHRSR TTSK 2023 – 2030 bude vykonávané Úradom Trnavského samosprávneho kraja v zmysle č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Monitorovanie bude zabezpečované každoročne k 31.12. príslušného kalendárneho roka.

Obce majú za úlohu samosprávnemu kraju do 31. mája každoročne zasielať Správu o plnení cieľov a priorít svojich PHRSR a o zabezpečovaní ich súladu s územnoplánovacou dokumentáciou v zmysle písm. b) §12 Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Následne každoročne do 30. júna samosprávny kraj spracuje Správu o hodnotení PHRSR samosprávneho kraja. Na základe uvedeného je potrebné, aby obce dodržali zákonom stanovené termíny a nimi vypracované Správy o plnení cieľov a priorít PHRSR obcí alebo príslušného spoločného PHRSR viacerých obcí včas zasielali na Úrad Trnavského samosprávneho kraja.

V Správe z hodnotenia PHRSR TTSK 2023 – 2030 bude vyhodnotené plnenie strategických a špecifických cieľov PHRSR. Pri vyhodnotení plnenia cieľov sa využijú merateľné ukazovatele s cieľom vyhodnotiť efekt realizovaných aktivít, ktorý bude limitovaný alebo naopak podporený nezávislými okolnosťami. Hodnotenie plnenia cieľov je nevyhnutné pre ďalšie plánovanie a prípadnú úpravu aktivít vo väzbe na možnú aktualizáciu rozvojových dokumentov.

Pre proces monitoringu vplyvov na životné prostredie je možné využiť synergické efekty s procesom monitorovania fondov EÚ.

Podľa §16 zákona, obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov spočíva v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov, vyhodnocovaní jeho účinnosti a zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v Správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa tohto zákona sú horšie, ako sa uvádza v Správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Vzhľadom na identifikovanie prevládajúcich pozitívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, nevýznamné predpokladané negatívne vplyvy, záujem obce, prevládajúce súhlasné stanoviská kompetentných orgánov a postoj dotknutej verejnosti bol ako odporúčaný zvolený navrhovaný realizačný variant posudzovaného strategického dokumentu.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Zainteresovaná verejnosť podľa §6a zákona o posudzovaní je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí podľa §6 ods. 2 zákona o posudzovaní fyzická osoba, právnická osoba a občianska iniciatíva.

Pôsobnosť predmetného strategického dokumentu je pre Trnavský samosprávny kraj. Za dotknuté obce sú považované všetky obce nachádzajúce sa na území Trnavského samosprávneho kraja.

Dotknuté skupiny verejnosti na území TTSK boli zadefinované na základe schválenej Vstupnej správy k tvorbe PHRSR TTSK 2023 – 2030 zo dňa 27. 01. 2020 a predstavujú ich: miestne územné samosprávy - mestá a obce; právnické osoby zastupujúce podnikateľský sektor s aktivitami na území TTSK; právnické osoby neziskového sektora na území TTSK z oblasti kultúry, športu, sociálnej a zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a i.; akademické a vzdelávacie inštitúcie.

Verejnosť, ktorá prejavila záujem na príprave navrhovaného strategického dokumentu bolo Združenie domových samospráv (záujem vyjadrilo svojim stanoviskom k Oznámeniu o strategickom dokumente). Iná verejnosť neprejavila svoj záujem na príprave posudzovaného strategického dokumentu.

Príslušný orgán a obstarávateľ navrhovaného strategického dokumentu v priebehu posudzovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu vykonali všetky zákonom požadované kroky v zákonom stanovených lehotách, aby sa informácia o spracovanom Oznámení o strategickom dokumente (§6 zákona) a tiež Správa o hodnotení strategického dokumentu spolu s navrhovaným strategickým dokumentom, ako aj informácia o verejnom prerokovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu (§§ 10 a 11 zákona) a o možnosti predložiť pripomienky dostala čo k najširšej verejnosti.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad v Trnave, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

v súčinnosti s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave

2. *Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka*

Okresný úrad v Trnave, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy
vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Ing. Rudolf Kormúth

vedúci odboru

3. *Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska*

Trnava, dňa 06.03.2023